

**M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A**

PRÁVNICKÁ FAKULTA

**Vypořádání mezi
zástavním dlužníkem a
ručitelem při zajištění
shodné pohledávky**

Diplomová práce

JAN ONDRYÁŠ

Vedoucí práce: JUDr. Lukáš Hadamčík, Ph.D.

Katedra občanského práva
Program Právo a právní věda

Brno 2025

MUNI
LAW

Bibliografický záznam

Autor:	Jan Ondryáš Právnická fakulta Masarykova univerzita Katedra občanského práva
Název práce:	Vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky
Studijní program:	Právo a právní věda
Vedoucí práce:	JUDr. Lukáš Hadamčík, Ph.D.
Rok:	2025
Počet stran:	69
Klíčová slova:	vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem, shodná pohledávka, ručitel, zástavní dlužník, obligační dlužník, subrogace, regresní nárok

Bibliographic record

Author: Jan Ondryáš
Faculty of Law
Masaryk University
Department of Civil Law

Title of Thesis: Settlement between the pledgee and the guarantor when securing an identical claim

Degree Programme: Law and Legal Science

Supervisor: JUDr. Lukáš Hadamčík, Ph.D.

Year: 2025

Number of Pages: 69

Keywords: settlement between the pledgee and guarantor, identical claim, guarantor, pledgee, obligee, subrogation, recourse

Anotace

Tato diplomová práce se zaměřuje na vzájemné vztahy mezi zástavním dlužníkem a ručitelem v situacích, kdy oba zajišťují shodnou pohledávku. Nejprve rozebírá teoretické vymezení zástavního práva a ručení s důrazem na právní důsledky jejich souběhu. Dále se věnuje subrogaci a regresním nárokům, přičemž zohledňuje částečné i úplné splnění dluhu a jejich praktické dopady. Součástí práce je také komparace se zahraničními právními úpravami, zejména německou, rakouskou a quebeckou, které nabízejí možná řešení sporných otázek týkajících se vypořádání mezi více zajišťovateli. Závěrem práce popisuje jednotlivé možnosti vzájemného vypořádání a přiklání se k řešení, které je dle autora práce tím vhodnějším řešením.

Popis využití AI

Já, Jan Ondryáš, prohlašuji, že jsem během psaní diplomové práce nepoužíval žádnou formu AI.

Abstract

This thesis focuses on the mutual relations between the pledgee and the guarantor in situations where both of them secure the same claim. It first analyses the theoretical definition of pledge and suretyship with an emphasis on the legal consequences of their concurrence. It then examines subrogation and recourse claims, taking into account partial and full performance of the debt and their practical implications. The work also includes a comparison with foreign legal systems, in particular German, Austrian and Quebec, which offer possible solutions to controversial issues relating to the settlement of claims between multiple reinsurers. The thesis concludes by describing the various possibilities of mutual settlement and favours the solution which, according to the author, is the most appropriate solution.

Description of how AI was used

I, Jan Ondryáš, declare that I did not use any form of AI while writing my thesis.

VYPOŘÁDÁNÍ MEZI ZÁSTAVNÍM DLUŽNÍKEM A RUČITELEM PŘI ZAJIŠTĚNÍ
SHODNÉ POHLEDÁVKY

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma **Vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky** zpracoval sám. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury. Popsán je též způsob a rozsah využití nástrojů umělé inteligence.

V Brně 26. března 2025

.....
Jan Ondryáš

VYPOŘÁDÁNÍ MEZI ZÁSTAVNÍM DLUŽNÍKEM A RUČITELEM PŘI ZAJIŠTĚNÍ
SHODNÉ POHLEDÁVKY

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu své diplomové práce, panu JUDr. Lukáši Hadamčíkovi, Ph.D., za jeho odborné vedení, cenné rady a ochotu věnovat svůj čas konzultacím a připomínkám, které mi velmi pomohly při zpracování této práce.

Dále bych chtěl vyjádřit upřímné poděkování své rodině a přátelům za jejich podporu, trpělivost a povzbuzení během celého mého studia.

VYPOŘÁDÁNÍ MEZI ZÁSTAVNÍM DLUŽNÍKEM A RUČITELEM PŘI ZAJIŠTĚNÍ
SHODNÉ POHLEDÁVKY

Obsah

Seznam obrázků	13
Seznam pojmů a zkratk	14
1 Úvod	15
2 Zajišťovací instituty	17
2.1 Zástavní právo	17
2.2 Ručení	19
3 Alternativy řešení u vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem	21
3.1 Subrogace i v případě částečného splnění dluhu	22
3.2 Subrogace v případě úplného splnění dluhu	23
3.3 Analýza § 1938 OZ	24
4 Kodifikace problematiky vypořádání v zahraničí	27
4.1 Komparace s quebeckým občanským zákoníkem	28
4.2 Komparace s německým občanským zákoníkem (BGB)	29
4.3 Srovnání obou výkladů	29
5 Možnost aplikace § 2027 OZ	32
5.1 Regresní vztah	35
5.2 Subrogace při splnění celého dluhu	36
5.3 Částečné splnění dluhu	37
5.4 Vztah mezi vícero ručiteli	39
5.5 Aplikovatelnost § 2027 občanského zákoníku	41
5.6 Exkurz do ABGB	43
5.7 Případné neaplikování § 2027 OZ	45
6 Judikatura související s problematikou aplikace § 2027 OZ	46
6.1 Předmět sporu	46

6.2	Názor Nejvyššího soudu	47
6.3	Analogie vypořádání u avalistů a ostatních zajišťovacích institutů	48
6.4	Možné použití analogie.....	49
7	Praktické dopady na jednotlivé subjekty při použití § 1938 a § 2027 OZ	51
7.1	Vliv na věřitele a jeho právní postavení.....	51
7.2	Dopady na osoby poskytující jistotu (ručitelé, zástavní dlužníci)	52
7.3	Postavení obligačního dlužníka a jeho závazky.....	53
7.4	Celkový vliv na strukturu právního vztahu	53
8	Aplikace § 1937 odst. 2 a § 2027 OZ	55
8.1	Způsoby řešení	55
8.2	První možnost	56
8.3	Druhý způsob řešení.....	56
8.4	Výhody prvního řešení	57
8.5	Výhody druhého řešení	58
8.6	Řešení u ostatních zajišťovacích institutů	59
8.7	Zvolení vhodnějšího řešení	59
9	Závěr	62
	Použité zdroje	66
	Seznam literatury	66
	Ostatní zdroje.....	67

Seznam obrázků

<i>obligační a zástavní vztah .....</i>	18

Seznam pojmů a zkratk

ABGB	Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch
CCQ	Civil Code of Québec
OZ	Občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.)
ObchZ	Obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.)
NS	Nejvyšší soud

1 Úvod

Význam zajišťovacích institutů hraje v právní praxi zásadní roli při udržování stability závazkových vztahů mezi jednotlivými stranami. Zajištění závazků představuje klíčový prvek právní jistoty, jelikož umožňuje věřiteli získat dodatečnou garanci splnění pohledávky, a tím snižuje riziko neuhrazení dluhu.

Právní úprava těchto institutů se však musí vypořádat nejen s otázkou samotného zajištění, ale také s následným vypořádáním mezi osobami, které poskytly jistotu za splnění dluhu. Tento aspekt je obzvláště důležitý v případech, kdy za tentýž dluh ručí více osob, nebo kdy dlužník neplní své povinnosti a nastává otázka, kdo a v jakém rozsahu nese následky jeho selhání.

V posledních letech nabývá tato problematika na významu nejen z důvodu rostoucích cen nemovitostí, ale také vzhledem ke zvýšené potřebě právní jistoty v rámci obchodních transakcí. Například v období mezi lety 2019 až 2022 došlo v České republice k výraznému nárůstu cen nemovitostí o přibližně 35 %, což vedlo ke zvýšenému využívání zajišťovacích institutů, zejména zástavního práva a ručení, v bankovním sektoru i v individuálních právních vztazích.

Při aplikaci zajišťovacích institutů je zásadní zohlednit nejen formální právní aspekty, ale také spravedlnost a rovnováhu mezi jednotlivými subjekty. Otázka, jakým způsobem má dojít k vypořádání mezi osobami, které poskytly jistotu, je proto jedním z klíčových problémů současné právní úpravy. Zatímco v některých situacích může dojít k přechodu věřitelských práv na plnící osobu (subrogace), v jiných případech zákon přiznává plnící osobě pouze regresní nárok. Absence jasných pravidel v některých aspektech může vést k právním nejistotám a sporům, což podtrhuje důležitost hlubší analýzy této problematiky.

Tato práce se proto zaměřuje na analýzu vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky, přičemž se opírá nejen o systematický výklad českého občanského zákoníku, ale také o srovnání s právní úpravou v zahraničí. Komparativní metoda využívající srovnání s německým, rakouským a quebeckým právním řádem umožňuje lépe pochopit možné výkladové přístupy.

Výzkum se zaměřuje na otázku, zda je výklad současné české úpravy dostatečně popsán, a zda by nebylo vhodné inspirovat se zahraničními

modely, které poskytují jednoznačnější úpravu regresních vztahů mezi osobami, které se za dluh zajistily.

Cílem této práce je identifikovat právní problémy v oblasti vypořádání mezi osobami poskytujícími zajištění a vybrat nejvhodnější z možných řešení. Práce se zaměřuje jak na tradiční otázky související se subrogací a regresními nároky, tak i na širší dopady právní úpravy na věřitele, dlužníky a osoby, které se za dluh zaručily.

Analýza vychází z doktrinálního výkladu i dostupné judikatury, která v některých případech nabízí odlišné pohledy na aplikaci zajišťovacích institutů.

2 Zajišťovací instituty

Zajišťovací instituty jsou jedním z klíčových nástrojů, které právní řád poskytuje k ochraně věřitelů a jejich práv. Jejich hlavním účelem je zajištění a následné uspokojení pohledávek věřitelů v situacích, kdy dlužník nesplní svůj závazek dobrovolně. Tyto právní instituty jsou založeny na principu zvyšování jistoty věřitelů a na posilování důvěry v závazkové vztahy, což je nezbytné pro stabilitu právních a obchodních vztahů.

Zahrnují celou řadu právních nástrojů, jejichž společným cílem je zabezpečení pohledávek věřitelů. Nejvýznamnější z nich, na které se tato práce zaměřuje, jsou zástavní právo a ručení.

Tyto instituty představují dva odlišné, avšak zároveň vzájemně se doplňující způsoby, jak chránit práva věřitelů. Zatímco zástavní právo spočívá v omezení dispozice s konkrétní věcí, která slouží jako zajištění, ručení zahrnuje osobní závazek třetí osoby uspokojit pohledávku věřitele v případě, že tak neučiní samotný dlužník.

Pro účel pochopení celé diplomové práce je nejprve nutné znát základní aspekty a pravidla u zajišťovacích právních nástrojů, kterých se tato diplomová práce týká.

2.1 Zástavní právo

Zástavní právo má dvě hlavní funkce – zajišťovací a uhrazovací. Smyslem zajišťovací funkce je jistota pro věřitele, že bude uspokojen i v případě, že dlužník nebude řádně a včas plnit. Na ni navazuje funkce uhrazovací, kdy se v případě prodlení dlužníka se splněním dluhu může věřitel uspokojit z výtěžku prodeje zastavené věci.

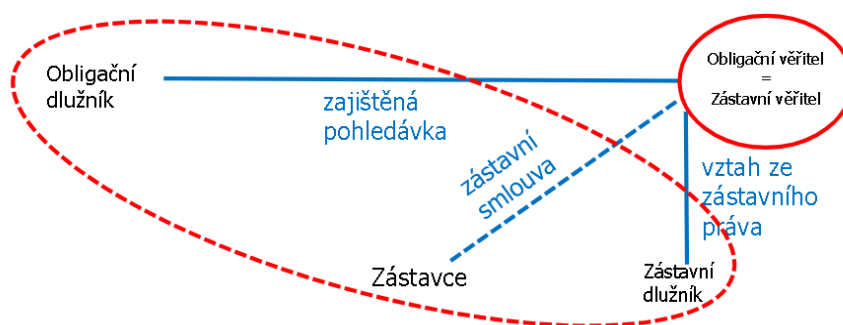
Zástavní právo vzniká na základě některých ze skutečností, jimiž jsou – smlouva, rozhodnutí orgánu veřejné moci či smlouva ve spojení s rozhodnutím orgánu veřejné moci.

Pro samotné pochopení, jak tento právní nástroj funguje, je vhodné si připomenout, jaké osoby a v jakém postavení zde mohou figurovat. Jedná se o následující osoby:

Obligační dlužník, obligační věřitel, zástavní věřitel, zástavce a zástavní dlužník. Obligačním věřitelem je věřitel té pohledávky, která má být zajištěna zástavním právem. Obligační dlužník je dlužník věřitele, jehož pohledávka má být zajištěna zástavním právem. Zástavní věřitel je obligační věřitel, jehož pohledávka byla zajištěna zástavním právem

(jedná se vždy o stejnou osobu jako u obligačního věřitele). Zástavce je osoba, která zřídila ve prospěch zástavního věřitele zástavní právo. Ve většině případů se tak bude jednat o stejnou osobu jako obligačního dlužníka. Výjimkou zde bude situace, kde bude zástava poskytnuta ve prospěch obligačního dlužníka někým jiným. Zástavní dlužník je vlastník zástavy, který může či nemusí být zástavcem (když je na něj zástava převedena) nebo obligačním dlužníkem.

OBLIGAČNÍ A ZÁSTAVNÍ VZTAH

obligační a zástavní vztah ¹

U zástavního práva je důležité vědět, co všechno je možné zastavit. Dle § 1310 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, může být zástavou každá věc, s níž lze obchodovat, a zároveň lze zástavní právo zřídit i k věci, k níž zástavnímu dlužníkovi vznikne vlastnické právo teprve v budoucnu. Je-li taková věc zapsána ve veřejném seznamu nebo v rejstříku zástav, zapíše se k ní zástavní právo, pokud s tím vlastník věci souhlasí.

Svým rozsahem se zástavní právo vztahuje na zástavu, na její přírůstek i příslušenství, ledaže zástavní smlouva určí něco jiného. Z plodů a užitků se zástavní právo vztahuje jen na ty, které nejsou odděleny.

¹ Melzer, F. *Zástavní a zadržovací právo* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2022 [cit. 27. února 2025]. Dostupné z: https://is.muni.cz/auth/el/law/podzim2022/MP311Zk/um/Zastavni_a_zadrzovaci_pravo.mp4?predmet=1485879

K realizaci zástavního práva může dojít jednou ze tří možností – prodejem ve veřejné dražbě dle zákona č. 26/2000 Sb., soudním prodejem zástavy dle § 353 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, či prodejem ze strany vlastníka zástavy, pokud se na tom vlastník zástavy společně se zástavním věřitelem dohodl.

2.2 Ručení

Druhým ze zajišťovacích institutů, kterým se tato diplomová práce zabývá, je ručení (dříve se jednalo o institut rukojemství). Jedná se o závazek mezi věřitelem určité pohledávky a ručitelem, kde povinností ručitele je uspokojit pohledávku věřitele v případě, pokud ji sám dlužník nesplní.

Ke vzniku ručení může dojít na základě uzavření smlouvy, závazkem ze smlouvy z protiprávního činu, ručitelským prohlášením či přijutím ručitele věřitelem. Má to však jednu podmínku, a tou je platný dluh, který musí být buď existující, budoucí, podmíněný, nebo může jít o soubor určitých dluhů, jak je uvedeno v § 2019 odst. 1 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku (dále také jako „OZ“): Ručení předpokládá existenci platného dluhu. Ručení lze poskytnout i pro dluhy budoucí nebo podmíněné, jakož i za soubor dluhů určitého druhu vznikajících dlužníku v určité době nebo soubor různých dluhů z téhož právního důvodu.

Ručení má akcesorickou povahu, která se projevuje tím, že ručitel je povinen plnit za dlužníka pouze ten dluh, který dlužník v přiměřené době nesplní sám. Z toho důvodu je v § 2021 odst. 1 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku, stanovena podmínka, že věřitel má nejprve povinnost vyzvat k plnění dluhu samotného dlužníka: Věřitel má právo požadovat splnění na ručiteli, nesplnil-li dlužník v přiměřené lhůtě dluh, ač jej k tomu věřitel v písemné formě vyzval. Výzvy není třeba, nemůže-li ji věřitel uskutečnit nebo je-li nepochybné, že dlužník dluh nesplní. Existují také výjimky, kdy věřitel nemusí písemně vyzvat dlužníka k plnění.

První možností je upravit smlouvu či ručitelské prohlášení tak, že tato výzva není nutná, jelikož § 2021 OZ je dispozitivní, a tak je možné se od tohoto ustanovení odchýlit. Dalšími výjimkami jsou situace, kdy je zjevné, že dlužník nebude tento dluh schopen splnit, a proto by zaslání písemného vyzvání ke splnění dluhu neplnilo svou hlavní funkci, čímž je právě splnění tohoto dluhu. Poslední odchylkou je případ, kdy výzvu nelze zaslat.

V okamžiku, kdy ručitel splní dluh za dlužníka, stává se věřitelem dané pohledávky, jelikož splnil jeho dluh, a dochází tak k legální cesi této pohledávky, dle § 1937 odst. 2 OZ: Splněním dluhu vstupuje tato osoba do práv věřitele a má právo, aby jí dlužník vyrovnal, co za něho plnila. Pohledávka věřitele na ni přechází včetně příslušenství, zajištění a dalších práv s pohledávkou spojených. Věřitel vydá tomu, kdo za dlužníka plnil, potřebné doklady o pohledávce a sdělí mu vše, co je k uplatnění pohledávky zapotřebí.

Zde je však nutné být obezřetný, jelikož ručitel musí dlužníka upozornit na splnění předmětného dluhu. Pokud by tak neučinil, mohl by dlužník proti pohledávce ručitele uplatnit i námitky, které měl původně jen vůči originárnímu věřiteli.

Ručitel má zároveň i určité možnosti, jak se proti danému plnění bránit. Jednou z nich je námitka promlčení podle § 2025 odst. 1 OZ: Právo věřitele vůči ručiteli se nepromlčí před promlčením práva vůči dlužníkovi. Ručitel může v určitých případech plnění odepřít – například pokud sám věřitel zavíní, že pohledávka nemůže být uspokojena dlužníkem (§ 2022 OZ). Dále také může uplatnit veškeré námitky, které má vůči věřiteli dlužník (§ 2023 OZ).

3 Alternativy řešení u vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem

U zástavního práva právní teorie rozlišuje zajišťovací a uhrazovací funkci zástavního práva. Často se však přehlíží na to, že zajišťovací funkci lze dále rozdělit na dva základní elementy.

Zástavní právo plní svou zajišťovací funkci tím, že svou potenciální realizací motivuje dlužníka k řádnému splnění dluhu. Tento motivační aspekt, zaměřený na osobu dlužníka, představuje subjektivní složku zajišťovací funkce. V případech, kdy je obligační dlužník odlišný od zástavního dlužníka, může být tato složka zdánlivě oslabena.²

Pro zástavního dlužníka, který nenese povinnost splnit dluh, se hrozba výkonu zástavního práva na první pohled nejeví jako účinný prostředek motivace. Přesto zástavní právo může zástavního dlužníka povzbudit k odstranění zatížení jeho majetku zástavním právem zákonem stanoveným způsobem. Příkladem může být složení částky odpovídající hodnotě zástavy.³

Zatímco podle předchozí úpravy občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.) původní vztah mezi věřitelem a obligačním dlužníkem zanikal a zástavní dlužník získával vůči obligačnímu dlužníkovi nový, samostatný nárok, současná právní úprava v občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. vychází z principu subrogace. Tím, že zástavní dlužník splní zajištěný dluh, vstupuje do práv zástavního věřitele.

Podle § 1368 odst. 2 OZ se tato práva zástavního dlužníka uplatní bez ohledu na to, zda byla zástava zpeněžena nuceně, nebo zda zástavní dlužník dobrovolně splnil dluh za obligačního dlužníka.

Zástavní dlužník má tedy nárok na to, aby mu obligační dlužník nahradil částku, kterou za něj zaplatil. Tento nárok zahrnuje jak samotnou pohledávku, tak její příslušenství, zajištění a další práva s pohledávkou spojená, jak vyplývá z § 1937 odst. 2 OZ.⁴

---

² Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 39.

³ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 39-40.

⁴ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 13-14.

V praxi často vyvstávají otázky, jak postupovat v případech částečného splnění dluhu třetí osobou, zejména kvůli absenci explicitních pravidel v zákoně.

Typickým příkladem je situace, kdy ručitel uhradí pouze část dluhu zajištěného zástavním právem, přičemž ručitel není totožný se zástavním dlužníkem. Další variantou může být případ, kdy pohledávka zajištěná dvěma odlišnými zástavními právy na majetku dvou různých vlastníků je částečně uspokojena realizací pouze jednoho z těchto zástavních práv.⁵

Pro řešení takto vzniklých situací lze obecně uvažovat o dvou základních přístupech.⁶

3.1 Subrogace i v případě částečného splnění dluhu

Podle jednoho z přístupů dochází k subrogaci i při částečném plnění dluhu, což znamená, že třetí osoba, kterou může být ručitel či zástavní dlužník, splněním části dluhu přebírá práva původního věřitele v rozsahu uhrazené částky.

Tato osoba má následně nárok požadovat po obligačním dlužníkovi úhradu toho, co za něj zaplatila, přičemž na ni přechází pohledávka včetně příslušenství a zajištění.

V uvedeném příkladu by to znamenalo, že zástavní dlužník, jehož zástava byla zpeněžena k částečnému uspokojení pohledávky věřitele, by získal pohledávku vůči obligačnímu dlužníkovi, která by byla nadále zajištěna zástavním právem k druhé nezpeněžené zástavě.

Podle druhého výkladu na třetí osobu přechází práva zajištěného věřitele (subrogace) pouze tehdy, pokud splní celý dluh.

V případě pouze částečné úhrady dluhu se do práv věřitele nedostává a má pouze nárok požadovat od dlužníka náhradu za částku, kterou za něj zaplatila, aniž by na ni přešla práva zajištěného věřitele.

Ve prospěch prvního výkladu svědčí argument týkající se § 1938 OZ. Jeho obsah je nutno vykládat v úzké souvislosti s § 1936 a § 1937 OZ.

Ve spojení dvou výše zmíněných ustanovení by tak dle § 1938 odst. 1 bylo možné dovodit, že i v případě pouze částečného splnění dluhu

---

⁵ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 40.

⁶ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 41.

dochází k subrogaci a nikoliv pouhému vzniku práva na náhradu částky, kterou za obligačního dlužníka daná osoba uhradila, jak by vyplývalo z výkladu vycházejícího výhradně ze znění samotného § 1938 odst. 1 OZ.

Jedním z dalších argumentů ve prospěch prvního výkladu může být i fakt, že již v dřívější kodifikaci občanského zákoníku docházelo k subrogaci i v případě pouhého částečného plnění.⁷

3.2 Subrogace v případě úplného splnění dluhu

Co se týče druhého výkladu, u kterého dochází k subrogaci pouze při splnění celého dluhu, a nikoliv jen při částečném plnění, lze uvést jako jeden z argumentů to, že zákon spojuje samotný institut subrogace se splněním dluhu, čímž má být na mysli úplné splnění dluhu, nikoliv jen jeho částečného splnění.

Jazykový výklad textu formulovaného v § 1938 odst. 1 OZ (třetí osoba může požadovat jen vyrovnání toho, co za dlužníka plnila), může vést k závěru, že třetí osobě vzniká pouze regresní nárok vůči dlužníkovi, aniž by získala práva věřitele.

Naproti tomu § 1937 odst. 2 OZ, ač také zmiňuje vyrovnání, explicitně uvádí vstup do práv věřitele.⁸

Systematicky lze argumentovat, že § 1937 OZ se vztahuje na případy úplného splnění dluhu, zatímco § 1938 upravuje situace částečného plnění dluhu třetí osobou.

Pokud by měl být výklad jiný, byla by první věta § 1938 odst. 1 nadbytečná, protože její pravidlo by bylo implicitně obsaženo v § 1937 – třetí osoba, která plní jen částečně, by vstupovala do práv věřitele pouze v rozsahu svého plnění.

Z tohoto výkladu tedy vyplývá, že přechod pohledávky věřitele spolu se zajištěním na plnící osobu nastává až po úplném splacení dluhu.⁹

---

⁷ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 42.

⁸ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 15.

⁹ Porod, J. § 2027 [Solidarita ručitelů]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V., a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 3.

3.3 Analýza § 1938 OZ

Dosavadní právní úprava § 1938 občanského zákoníku, která se týká oblasti subrogace a regresních vztahů, v nichž plní za dlužníka třetí osoba, vykazuje značné nedostatky, zejména pokud jde o ochranu práv osob, které plnily za dlužníka.

Právní úprava v obchodním a občanském zákoníku se v minulosti rozcházela, což vedlo k interpretačním problémům a nejasnostem v judikatuře. Platný občanský zákoník konstruuje právo postihu osoby, která za dlužníka plnila, jako originární právo, které nevychází z původní věřitelovy pohledávky.

Tento koncept se zásadně liší od subrogace, jak byla konstruována a chápána v obchodním zákoníku, který v § 332 odst. 2 umožňoval zákonný přechod pohledávky na třetí osobu plnící za dlužníka. Obchodní zákoník tímto ustanovením vycházel z principu, že třetí osoba, jež dluh splní, vstupuje do práv původního věřitele a může vymáhat pohledávku vůči dlužníkovi.

Podstata subrogace spočívá v tom, že osoba plnící za dlužníka získává původní pohledávku se všemi jejími vedlejšími právy, včetně zajištění. Přechod pohledávky přímo ze zákona však obchodní zákoník konstruoval bez dostatečného zohlednění toho, že osoba plnící za dlužníka může jednat i s darovacím úmyslem.

Proto se zákonná subrogace vztahovala výhradně na případy, kdy plnění poskytl někdo, kdo dluh zajišťoval – například ručitel, zástavní dlužník nebo jiný zajišťovatel.¹⁰

Klíčovým problémem původní úpravy byla absence výslovného ustanovení, že nový věřitel nabývá pohledávku ve stavu, v jakém ji vlastnil původní věřitel, tedy včetně zajišťovacích prostředků. Právě tato mezera v zákoně vedla k tomu, že judikatura mnohdy popírala účel subrogace, jak jej zamýšlel § 332 obchodního zákoníku.

Nový občanský zákoník se pokusil tyto nedostatky odstranit, přičemž formulace pravidla subrogace v § 1937 odst. 2 se inspirovala německým občanským zákoníkem (BGB). Současná úprava vychází ze zásady, že osoba plnící za dlužníka nabývá pohledávku včetně všech vedlejších práv, což zajišťuje kontinuitu právního postavení věřitele.

---

¹⁰ Porod, J. § 1938 [Částečné plnění třetí osobou]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V., a kol. *Občanský zákoník. 2. vydání* (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 3.

Důležitým doplňkem této obecné koncepce je úprava částečného plnění za dlužníka, jak ji obsahuje § 1938 OZ.

Zvláštní význam má konstrukce § 1938 odst. 1 OZ, inspirovaná články 1658 a 1659 quebeckého občanského zákoníku (CCQ) – jak je zmínováno v důvodové zprávě, která řeší situace, kdy namísto dlužníka plní několik osob, anebo kdy třetí osoba uhradí pouze část dluhu.

Právní úprava vychází ze zásady, že původní věřitel má přednostní právo na uspokojení zbývajících částí pohledávky před osobou, která za dlužníka plnila a vstoupila do jeho práv prostřednictvím subrogace. Pokud tedy dlužník plní přímo třetí osobě (novému věřiteli), která získala pohledávku subrogací, původní věřitel má právo žádat po této osobě vydání plnění až do výše svého zbytku pohledávky.

Ustanovení 1938 OZ není ve své dikci zcela jednoznačné, což vyvolává výkladové nejasnosti. Na první pohled se ustanovení jeví jako úprava prostého regresního nároku, nikoli subrogace, neboť hovoří pouze o právu požadovat vyrovnání.

Druhá věta prvního odstavce však používá pojmy „původní věřitel“ a „nový věřitel“, což naznačuje, že i v případě částečného plnění jde o subrogaci, nikoli pouze o prosté právo na náhradu. Tento výklad potvrzuje i důvodová zpráva, která výslovně uvádí, že ustanovení vychází z quebecké úpravy, kde v takové situaci dochází k subrogaci.¹¹

Právní povaha subrogace se liší podle toho, kdo dluh plní. Pokud třetí osoba, která plní za dlužníka, dluh nezajišťovala, může jít o subrogaci smluvní podle § 1936 odst. 2.

Taková osoba totiž plní dluh cizí formálně i materiálně a její práva se zakládají na dohodě s původním věřitelem. Pokud však plní osoba, která dluh zajišťovala (např. ručitel nebo zástavní dlužník), jedná se o subrogaci zákonnou podle § 1937 odst. 2, neboť tato osoba plní formálně svůj vlastní závazek, ale materiálně cizí dluh.

V případě, že za dlužníka plní více osob, jak řeší § 1938 odst. 2 občanského zákoníku, je subrogace konstruována jako společná dílčí pohledávka všech plnících osob vůči dlužníkovi. Všechny tyto osoby mají vůči dlužníkovi společné právo odpovídající jejich podílům na plnění. Toto řešení zajišťuje spravedlivé rozložení rizika mezi všechny, kdo se na splnění dluhu podíleli.

---

¹¹ Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ze dne 3. února 2012.

Obě ustanovení, tedy jak pravidla vyplývající z § 1937, tak konstrukce § 1938, ukazují na jednotící prvek subrogace – přechod práv věřitele na osobu, která za dlužníka plnila. Přestože § 1938 upravuje primárně částečné plnění a plnění více osobami, jeho podstata – ochrana původního věřitele a zachování kontinuity zajišťovacích práv – se může uplatnit i v širších souvislostech, například ve vztazích mezi ručiteli, zástavními dlužníky a dalšími zajišťovateli téhož dluhu.

Tento koncepční rámec lze tedy aplikovat i na vztahy vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky. Pokud jeden z nich splní dluh, mělo by mu být přiznáno právo subrogace vůči dlužníkovi i vůči ostatním zajišťovatelům. Ustanovení 1938 OZ ukazuje, že i při částečném plnění více osobami zůstává zachována priorita původního věřitele, avšak zároveň se potvrzuje, že mezi více zajišťovateli vzniká společná dílčí pohledávka vůči dlužníkovi.

Z uvedeného vyplývá, že současná právní úprava subrogace, ačkoli není vždy jednoznačná, poskytuje koncepční základ pro řešení regresních vztahů mezi více zajišťovateli téhož dluhu. Klíčovým prvkem je zachování právní kontinuity pohledávky a zajištění rovnováhy mezi ochranou původního věřitele a spravedlivým rozložením odpovědnosti mezi osoby, které dluh plnily. Tento rámec tak poskytuje dostatečný argumentační základ pro analogické použití pravidel subrogace na vztah mezi zástavním dlužníkem a ručitelem.¹²

---

¹² Bányaiová, A. § 1938 [Plnění části dluhu třetí osobou]. In: Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)*. Praha: Wolters Kluwer, 2021.

4 Kodifikace problematiky vypořádání v zahraničí

Jednou z možností, jak hledat vhodné řešení problematiky, je využití komparativní metody, tedy srovnání právní úpravy se zahraniční kodifikací.

Při využití této metody je však zásadní zohlednit míru podobnosti mezi tuzemskou a zahraniční právní úpravou. Právní systémy, které jsou blízké českému občanskému právu, mají obvykle větší relevanci, protože vycházejí z podobných právních tradic, zásad a struktur. Čím více se daná zahraniční právní úprava podobá českému právnímu řádu, tím pravděpodobnější je, že poskytne inspirativní, nebo dokonce přímo aplikovatelné řešení.

V této práci je pro srovnání zvolena právní úprava quebeckého občanského zákoníku (Civil Code of Québec) a německého občanského zákoníku (BGB). Quebecký občanský zákoník představuje příklad kodifikace, která se opírá o francouzský právní model, jenž měl vliv i na české občanské právo, a jeho právní principy jsou v mnoha ohledech blízké českému právnímu řádu. Německý občanský zákoník je naopak relevantní nejen svou důkladností a propracovaností, ale také tím, že byl při tvorbě českého občanského zákoníku významným inspiračním zdrojem.

Obě tyto kodifikace jsou tedy vhodnými kandidáty pro zkoumání, jakými způsoby řeší problematiku subrogace při plnění dluhu třetí osobou. Komparativní analýza zahraničních právních úprav poskytuje nejen pohled na možná řešení, ale také přispívá k pochopení výhod a nevýhod jednotlivých přístupů.

Zatímco quebecký občanský zákoník explicitně upravuje subrogaci i při částečném plnění dluhu, německý občanský zákoník v § 268 BGB klade důraz na ochranu práv třetích osob, které plní dluh v obraně svých zájmů, a zároveň upravuje přechod práv věřitele na plnící osobu. Tato srovnání umožňují zhodnotit, jakými způsoby lze zajistit rovnováhu mezi zájmy věřitelů, dlužníků a třetích osob, a mohou nabídnout inspiraci pro aplikaci tuzemského práva v obdobných situacích.

Celkově lze konstatovat, že komparativní metoda je nejen teoreticky obohacující, ale může být i praktickým nástrojem pro hledání efektivních a spravedlivých řešení, zejména v případech, kde tuzemská právní

úprava poskytuje nejasné či nedostatečně upravené odpovědi na právní problémy.

4.1 Komparace s quebeckým občanským zákoníkem

V quebeckém občanském zákoníku je problematika subrogace upravena zejména v člancích 1651 až 1659, které tvoří součást divize II kapitoly VII, kde je také upraven i postup při splnění dluhu či částečného dluhu třetí osobou.

Tyto články stanovují základní pravidla pro situace, kdy třetí osoba splácí dluh místo původního dlužníka, a řeší práva a povinnosti vznikající v důsledku takového plnění. Hned v úvodním článku (1651) je zakotveno, že osoba, která splní dluh za dlužníka, může vstoupit do práv věřitele.

Důležité však je, že tato osoba nepřebírá více práv, než kolik jich původně měl věřitel. Tento princip omezuje rozsah subrogace a zajišťuje, aby práva třetí osoby nezasahovala do postavení dlužníka více, než by odpovídalo původnímu vztahu s věřitelem. Článek 1658 dále specifikuje práva věřitele, kterému byl dluh uhrazen pouze částečně. Věřitel má právo uplatnit zbytek své pohledávky přednostně před osobou, která plnila pouze část dluhu.

Zároveň však zákon stanoví, že pokud věřitel uzavřel dohodu, na základě níž přijal plnění od třetí osoby a přešel na ni závazek ručení, má tato osoba přednostní postavení při uplatnění svých práv. Tímto způsobem je chráněn věřitel i třetí osoba, přičemž zákonodárce nastavuje jasná pravidla pro pořadí uspokojení pohledávek.

Článek 1659 upravuje situaci, kdy práva věřitele přecházejí na více osob. Není-li sjednáno jinak, jsou tyto osoby uspokojovány v poměru k částkám, které věřiteli uhradily. Tento mechanismus zajišťuje spravedlivé rozdělení práv mezi více plnícími osobami a respektuje princip proporcionality v rámci subrogace.

Z uvedených ustanovení lze dovodit, že quebecký občanský zákoník připouští subrogaci i při částečném splnění dluhu. Osoba, která plní dluh, vstupuje do práv věřitele v rozsahu svého plnění, ačkoli věřitel si nadále zachovává prioritu pro uspokojení zbytku své pohledávky. Tento právní rámec poskytuje vyvážené řešení jak pro věřitele, tak pro třetí osoby plnící dluh, a přispívá k právní jistotě ve vztazích mezi dlužníky, věřiteli a třetími osobami.

4.2 Komparace s německým občanským zákoníkem (BGB)

V německém právním řádu upravuje § 268 BGB situaci, kdy třetí osoba plní závazek za dlužníka, aby ochránila svá práva související s věcí, na kterou se vztahuje závazek.

Ustanovení odráží snahu chránit práva třetích osob, která by mohla být ohrožena výkonem věřitelova práva.

Podle § 268 odst. 1 BGB je třetí osobě, která by mohla v důsledku závazku přijít o své právo k věci, umožněno uspokojit věřitele místo dlužníka. Tuto možnost má i držitel věci, pokud by mu hrozila ztráta držby v důsledku realizace věřitelova práva. Tímto pravidlem zákonodárce poskytuje třetím osobám nástroj k ochraně jejich majetkových zájmů, a to nejen ve vztahu k vlastnickému právu, ale i jiným majetkovým právům, která se k věci vážou.

Dále § 268 odst. 2 BGB umožňuje uspokojit věřitele nejen přímou úhradou dluhu, ale také složením odpovídající částky do úřední úschovy nebo započtením pohledávky. Tato flexibilita umožňuje třetím osobám reagovat na závazkovou situaci efektivně a v souladu s jejich majetkovými zájmy.

Podle § 268 odst. 3 BGB dochází při plnění třetí osobou k přechodu pohledávky na tuto osobu v rozsahu uhrazené částky. Přechod práv však nesmí být využit v neprospěch původního věřitele. To znamená, že věřitel si zachovává své postavení i v případě, že třetí osoba plní dluh za dlužníka, a nesmí být znevýhodněn například snížením možnosti vymáhat zbývající část dluhu.

Z § 268 BGB tak vyplývá, že německý právní řád chrání nejen věřitele, ale také třetí osoby, které mají právní zájem na zachování svých práv k věcem spojeným s plněním závazku. Právní úprava zároveň vytváří rovnováhu mezi zájmy všech zúčastněných stran, aniž by byla narušena právní jistota věřitele či majetkové postavení třetích osob.

4.3 Srovnání obou výkladů

Z praktického hlediska je přijetí prvního z uvedených výkladů poměrně problematické, protože zákon neobsahuje konkrétní pravidla upravující vztahy mezi původním věřitelem a novým věřitelem nebo mezi více novými věřiteli.

Situace, kdy osoba částečně plní dluh a stává se zástavním věřitelem vedle původního věřitele, vyvolává otázky například ohledně pořadí zástavních práv, výkonu práv věřitelů vůči zajištění nebo vztahů mezi více plnícími osobami.

Subrogace vede k tomu, že při částečném plnění existují dvě různé pohledávky, kde jedna patří původnímu věřiteli a druhá novému věřiteli, který plnil část dluhu, přičemž obě pohledávky jsou zajištěny stejnou zástavou a mají shodné pořadí zástavních práv. Největší problém spočívá v absenci jasných pravidel upravujících vztahy mezi těmito věřiteli, ať už jde o správu zajištění, užívání výtěžků nebo realizaci zástavního práva.

Jedním z možných řešení je preferovat původního věřitele, jak naznačuje § 1938 odst. 1 občanského zákoníku, podle něhož má původní věřitel právo být uspokojen přednostně. To by znamenalo, že nový věřitel by se mohl uspokojit pouze v případě, že původní věřitel již obdržel celé plnění své pohledávky. Tento přístup by také mohl platit pro správu zajištění nebo rozhodování o realizaci zástavního práva, kde by mělo být upřednostněno právo původního věřitele.

Na druhou stranu lze namítnout, že přednostní právo podle § 1938 odst. 1 se týká pouze uspokojení pohledávky z výtěžku zajištění, nikoli dalších aspektů zástavního práva. Nicméně, aby se předešlo zhoršení právního postavení původního věřitele, je vhodné přiklonit se k výkladu, že při částečném plnění vzniká subrogační oprávnění pouze v rozsahu zaplacené části dluhu, přičemž práva nového věřitele zůstávají omezená prioritou věřitele původního.¹³

Pokud zákonodárce zamýšlel umožnit subrogaci i při částečném plnění, měl poskytnout jasnější pravidla. Současná situace, která se spoléhá na analogii s pravidly o spoluvlastnictví nebo spoluvěřitelství, vede k právní nejistotě a může být v praxi obtížně aplikovatelná.

Bez ohledu na význam teoretických úvah a právních názorů, které rozšiřují účinky subrogace i na částečné plnění, lze závěrem konstatovat, že by z praktického hlediska bylo pro právní obchod pravděpodobně vhodnější, aby soudní praxe upřednostnila výklad, podle něhož subrogace jako plné převzetí práv věřitele, včetně práv ze zajištění, nastává pouze tehdy, když plnící osoba uhradí věřiteli celý dluh. Ve prospěch tohoto argumentu svědčí i jedno ze základních ustanovení a to § 10 odst. 2

---

¹³ Šilhán, J. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 957.

občanského zákoníku (Není-li takové ustanovení, posoudí se právní případ podle principů spravedlnosti a zásad, na nichž spočívá tento zákon, tak, aby se dospělo se zřetelem k zvyklostem soukromého života a s přihlédnutím k stavu právní nauky i ustálené rozhodovací praxi k dobrému uspořádání práv a povinností).¹⁴

---

¹⁴ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 43.

5 Možnost aplikace § 2027 OZ

Další alternativa, jak by se v daném případě mohlo postupovat, je aplikace § 2027 OZ, který stanoví následující: *„Zaručí-li se za týž dluh více ručitelů, ručí každý z nich věřiteli za dluh celý. Ručitel má vůči ostatním ručitelům stejná práva jako spoludlužník“*.

Zmíněné ustanovení poskytuje věřiteli právo požadovat úhradu celého dluhu od kteréhokoliv z ručitelů, avšak lze dovozovat, že jeho smyslem není zrušit či zneplatnit omezení dohodnutá v rámci ručitelských závazků.

Tím se rozumí, že § 2027 OZ respektuje smluvní ujednání mezi ručiteli, například pokud bylo sjednáno omezení rozsahu ručení nebo pořadí plnění.

Jinými slovy, ustanovení nezakládá automatickou solidaritu, která by převážila nad výslovně dohodnutými podmínkami mezi ručiteli. Například: Pokud dva ručitelé A a B ručí za dluh 1 000 000 Kč, přičemž smluvně sjednají, že A odpovídá maximálně do výše 400 000 Kč a B do výše 600 000 Kč, nemůže věřitel po ručiteli A požadovat více, než bylo sjednáno, a to ani s odkazem na § 2027 OZ. Pokud by A zaplatil celý dluh, měl by regresní nárok vůči B na část odpovídající jeho podílu.

Účelem § 2027 OZ by tak měla být nejen ochrana věřitele, ale i zachování smluvní autonomie ručitelů, kdy by měla být dávana přednost případným dohodnutým omezením před automatickou solidaritou.

Je však třeba upozornit na významnou podmínku tohoto ustanovení - dopadá pouze na situace, kdy ručitelé ručí za celý dluh, nikoli jen za jeho část.

Velice podobné ustanovení znala již dřívější právní úprava, konkrétně § 307 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.¹⁵

V § 307 obchodního zákoníku bylo částečně formulováno judikaturou Nejvyššího soudu v judikátu vedeném pod spisovou značkou 26 Odo 786/2006, kde Nejvyšší soud došel k závěru, že *„Vzájemné postavení více ručitelů, kteří zajišťují témuž věřiteli tentýž závazek, je postavením osob, které jsou věřiteli zavázány společně a nerozdílně (srov. § 307 odst. 1 ObchZ a § 293 ObchZ). Věřitel může požadovat plnění na kterémkoliv z nich,*

---

¹⁵ Polišenská, P. a kolektiv autorů Nejvyššího soudu § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Gaňo, J., Jirsa, J., Zoubek, H. a kol. *Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek XI - Závazky - obecná část (§ 1721-2054)*, CODEXIS publishing, 2018.

avšak plnění nabídnuté jiným společným ručitelem je povinen přijmout. Je-li o jejich povinnostech rozhodováno společným rozhodnutím, nemusí toto rozhodnutí vyzníti ohledně všech ručitelů stejně“.

Tento rozsudek se odkazoval především na závěry o existenci dlužnické solidarity mezi ručiteli na § 293 obchodního zákoníku, který stanovil, že „*je-li zavázáno k témuž plnění společně několik osob, má se v pochybnostech za to, že jsou zavázány společně a nerozdílně. Věřitel může požadovat plnění na kterékoli z nich, avšak plnění nabídnuté jiným společným dlužníkem je povinen přijmout.*“¹⁶

Názor Sprinze a Richtera, jak je vyjádřen v jejich komentáři k občanskému zákoníku, neposkytuje dostatečnou oporu pro závěr, že by mezi více ručiteli na základě tohoto ustanovení ve spojení s § 307 odst. 1 obchodního zákoníku vznikalo společné a nerozdílné dlužnictví. Podle jejich výkladu obecná úprava ručení v občanském zákoníku nevede automaticky k závěru, že ručitelé ručí společně a nerozdílně.

„NS takový závěr ve skutečnosti nijak neodůvodnil – prostý odkaz na § 293 ObchZ za odůvodnění považovat nelze již proto, že § 307 odst. 1 ObchZ stejně jako § 2027 ObčZ nestanoví, že by ručitelé byli zavázáni společně.

Ustanovení 2027 občanského zákoníku totiž výslovně nezmiňuje dlužnickou solidaritu.

Na druhou stranu i když se Evropské právní úpravy v této otázce značně odlišují, dlužnická solidarita mezi ručiteli názorově značně převyšuje názory s odlišným řešením (srov. *Drobnig* 2007 čl. 1:107 až 1:109).

Není však jisté, zda je možné závěry Nejvyššího soudu brát v této situaci v potaz a to ze zásadního důvodu, kterým je, že obchodní zákoník pozbyl platnosti a byl nahrazen občanským zákoníkem, a proto není zcela jasné, zda je taková podmínka odůvodnitelná v platném právu a nadále udržitelná v právních vztazích v rámci platného občanského zákoníku.

Zároveň je nutné uvést, že pravidlo, které bylo uvedeno v § 293 obchodního zákoníku bylo v rámci občanského zákoníku upraveno způsobem, který spíše dlužnickou solidaritu nepodporuje.

Tento pozměněný obsah je upraven v § 1872 odst. 1 věty druhé občanského zákoníku. V první větě stejného ustanovení je však stanovena podmínka jejího uplatnění, a to, že musí jít o dlužníky, kteří jsou zavázáni společně a nerozdílně (§ 1872 odst. 1 věta první: „*Je-li několik dlužníků*

---

¹⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2007, sp. zn. 26 Odo 786/2006.

zavázáno plnit společně a nerozdílně, jsou povinni plnit jeden za všechny a všichni za jednoho“). Z toho vyplývá, že: „Citované pravidlo lze použít jen na situace, v nichž je již postaveno najisto, že zde je dlužnická solidarita, a pro účely interpretace § 2027 občanského zákoníku je tedy bezcenné. Dlužnická solidarita mezi vícero ručiteli tak podle našeho názoru z úpravy občanského zákoníku nevyplývá, na rozdíl například od § 769 BGB, který otázku řeší výslovně, a nelze ji spolehlivě dovodit ani na základě předreko-difikační judikatury.“¹⁷

Takové závěry podporuje i fakt, že pokud by mezi více ručiteli automaticky vznikala dlužnická solidarita, nedávala by druhá věta § 2027 OZ („ručitel má vůči ostatním ručitelům stejná práva jako spoludlužník“) smysl. Lépe řečeno, byla by zde zcela nadbytečná, jelikož by taková práva ručitelům náležela bez dalšího.

Pro aplikaci ustanovení není rozhodující časové hledisko vzniku ručení. Ručitelé mohou činit svá ručitelská prohlášení najednou či postupně a neměla by tomu bránit ani případná nevědomost jednoho ručitele o ostatních ručitelích, kteří ručí za shodný dluh.¹⁸

V takovém případě se však jedná o velice extenzivní výklad, který se nemusí jevit jako správný, neboť pokud by zákonodárce zamýšlel dosáhnout tohoto cíle, pravděpodobně by toto pravidlo explicitně uvedl v jednom z ustanovení, jak je tomu například v německém občanském zákoníku (BGB) § 769: „*Pokud se k ručitelskému závazku za stejný závazek zaváže více osob, odpovídají společně a nerozdílně, i když nepřevzaly ručení společně.*“, který byl mimo jiné jedním z inspirativních zdrojů při tvorbě tuzemské právní úpravy.

Argumentem ve prospěch dlužnické solidarity však může být velmi obdobně formulovaný § 1359 Obecného občanského zákoníku: „*Jestliže se více osob zaručilo za tutéž celou částku; ručí každá za celou částku. Jestliže však jedna z nich zapravila celý dluh; náleží jí stejně jako spoludlužníku (§ 896) postihové právo na náhradu proti ostatním.*“

---

¹⁷ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 6.

¹⁸ Polišenská, P. a kolektiv autorů Nejvyššího soudu § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Gaňo, J., Jirsa, J., Zoubek, H. a kol. *Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek XI - Závazky - obecná část (§ 1721-2054)*, CODEXIS publishing, 2018.

Dobová judikatura v daném případě dovodila existenci dlužnické solidarity.¹⁹

Závěrem lze zmínit, že pravidlo uvedené v první větě § 2027 občanského zákoníku výslovně neříká více, než že žádný ručitel, ručící za celý primární dluh, nemůže vůči věřiteli namítat existenci dalších ručitelů. Jedná se však o závěr, který by bylo možné dovodit i v případě, kdy by první věta ustanovení nebyla vůbec uvedena.

Na základě dřívější judikatury před účinností nového občanského zákoníku nelze dlužnickou solidaritu mezi ručiteli spolehlivě dovodit, neboť tato judikatura ve skutečnosti neobsahuje relevantní argumentaci, kterou by bylo možné po rekodifikaci podrobit kritické analýze.

Druhá věta ve zmíněném ustanovení poté na druhou stranu spíše podporuje výklad, který dlužnickou solidaritu vylučuje. Přesto v dřívější době velmi podobný výklad k Obecnému zákoníku občanskému k závěru o dlužnické solidaritě přesto dospěl.

S ohledem na zásadní změnu úpravy regresního postihu v občanském zákoníku lze proto očekávat, že otázka povahy odpovědnosti více ručitelů by měla být řešena, nebo alespoň odvozena jinak, než tomu bylo podle občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013.

5.1 Regresní vztah

Obsah § 2027 má sice shodná pravidla jako § 307 odst. 1 obchodního zákoníku, avšak v tehdejší době byla náhrada ručiteli (v případě, že uhradil dluh za obligačního dlužníka) konstruována jinak. Bylo judikováno, že „*ručiteli vzniká vůči dlužníkovi pouze právo na náhradu toho, co plnil (regres), ručitel však nevstupuje do práv a povinností věřitele, takže nejde o subrogaci jako v případě § 308 obch. zák.*“²⁰

S ohledem na vzájemná práva ručitelů v rámci regresních vztahů mezi nimi nelze opomenout další důležitý aspekt, a sice otázku, jakým způsobem se uplatňuje postih ručitele vůči hlavnímu dlužníkovi. Tato problematika vyvstává zejména v případech, kdy je za stejný dluh zavázáno více ručitelů, přičemž jeden z nich splní věřiteli celý dluh nebo jeho část.

---

¹⁹ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 9.

²⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 563/2003.

V takové situaci se otevírá otázka nejen postihu vůči ostatním ručitelům, ale také vztahu těchto regresních nároků k hlavnímu dlužníkovi.

Občanský zákoník sice stanoví základní pravidla pro vypořádání mezi ručiteli, avšak neřeší zcela jednoznačně, jak se má postupovat v případě, kdy ručitel uhradí celý, či pouze částečný dluh a následně vymáhá náhradu nejen po ostatních ručitelích, ale i po hlavním dlužníkovi.

Otázkou je, zda má ručitel v takové situaci přednostní právo na úhradu od hlavního dlužníka, nebo zda se jeho regresní nárok řídí stejnými principy jako nárok mezi spoluručiteli.²¹

5.2 Subrogace při splnění celého dluhu

Zjevné řešení má situace, kdy jeden z několika ručitelů uhradí celý zajištěný dluh. V takovém případě dochází k přechodu práv původního věřitele na plnícího ručitele prostřednictvím zákonné subrogace podle § 1937 OZ. To znamená, že ručitel, který dluh uhradil, se stává novým věřitelem v rozsahu původní pohledávky, a to včetně všech jejích vedlejších práv a zajištění.

Důsledkem této subrogace je skutečnost, že ručitel, který splnil celý dluh, získává nejen práva vůči hlavnímu dlužníkovi, ale také možnost uplatnit svá práva vůči dalším ručitelům.

Tímto způsobem přebírá pozici původního věřitele a může se domáhat náhrady částky odpovídající podílům jednotlivých spoluručitelů. Pokud byly závazky ostatních ručitelů samy o sobě zajištěny dalšími zárukami, například věcnými břemeny nebo osobními zajišťovacími instituty, subrogovaný ručitel získává i tato práva.

V situaci, kdy jiný poskytovatel jistoty splní celý primární dluh ve prospěch ručitele, který již dříve plnil věřiteli, dochází k obdobnému mechanismu přechodu práv. Nově plnící subjekt vstupuje do práv ručitele, jenž původně hradil věřiteli, a stává se věřitelem v původním vztahu k dlužníkovi.

Tento řetězec subrogací umožňuje efektivní redistribuci odpovědnosti mezi jednotlivými zajišťovacími subjekty, čímž se zajišťuje rovnoměrnější rozložení břemene dluhu mezi více zúčastněných osob.

Celý proces subrogace tedy vede k přechodu práv mezi jednotlivými osobami podílejícími se na zajištění dluhu, přičemž základním pravidlem

---

²¹ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 43.

zůstává, že každý subjekt, který splní dluh v plném rozsahu, nabývá práva původního věřitele.

Tento mechanismus umožňuje zachování kontinuity práv a zároveň poskytuje právní jistotu jak ručitelům, tak dlužníkovi, čímž dochází k vyváženému fungování jednotlivých zajišťovacích institutů.²²

5.3 Částečné splnění dluhu

Pokud některý z více ručitelů splní pouze část primárního dluhu, situace se řídí § 1938 odst. 1 OZ. Otázkou ovšem zůstává, zda v takovém případě dochází k subrogaci nejen ve vztahu k pohledávce, ale i k jejímu zajištění, byť pouze v rozsahu odpovídajícím provedenému plnění, nebo zda ručitel získává pouze samostatný regresní nárok vůči hlavnímu dlužníkovi bez přechodu práv ze zajištění, tak jak tomu bylo do 31. 12. 2013, kde to bylo takto rovněž judikováno.

Tento výkladový problém vyplývá ze skutečnosti, že text § 1938 odst. 1 není v tomto směru zcela jednoznačný. Komentářová literatura se přiklání k výkladu, podle něhož i v případě částečné úhrady dochází k subrogaci do pohledávky včetně jejího zajištění.

Takový přístup je podpořen systematickým výkladem zákona, neboť obdobné ustanovení, tedy § 1937 odst. 1 občanského zákoníku, rovněž zakotvuje vstup plněního ručitele do práv původního věřitele, přičemž obsahuje podobnou formulaci týkající se práva požadovat náhradu od dlužníka.²³

Pokud by byl přijat opačný výklad, tedy že ručitel získává pouze nezajištěný regresní nárok, vznikla by situace, kdy žádný z ručitelů, který uhradí pouze část dluhu, by nemohl získat odpovídající podíl na zajištění. Tím by došlo k narušení principu, na němž je subrogace postavena, neboť věřitelovo zajištění by nadále chránilo pouze nesplacenou část pohledávky, zatímco plnění ručitel by se ocitl v horším postavení než původní věřitel.

---

²² Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 15.

²³ Bányaiová, A. § 1938 [Plnění části dluhu třetí osobou]. In: Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)*. Praha: Wolters Kluwer, 2021.

Z výše uvedených důvodů Richter a Sprinz (s nimiž se ztotožňuje i Vymazal ve své publikaci) preferují řešení, kdy v případě, že některý z ručitelů splní věřiteli jen část dluhu, přechází na něj odpovídající část pohledávky včetně zajištění, obdobně jako při postoupení části pohledávky. Tento nový věřitel se tak stává zajištěným věřitelem vedle původního věřitele, avšak jeho právo k zajištění bude podřízeno právu věřitele původního.²⁴

Takový závěr vyplývá z druhé věty § 1938 odst. 1 OZ, není-li mezi věřitelem a ručitelem ujednáno jinak. Prakticky to znamená, že částečně plnící ručitel nebude mít rovnocenné postavení s původním věřitelem, ale jeho nároky budou uspokojovány až po úhradě celé pohledávky původního věřitele. Tento mechanismus se uplatní nejen v běžných vztazích mezi věřitelem a dlužníkem, ale i v insolvenčním řízení, kde se subrogační pohledávka částečně plnícího ručitele považuje za podřízenou zbývajícím pohledávkám původního věřitele.

Jinými slovy, pokud by dlužník vstoupil do insolvenčního řízení, původní věřitel by měl přednostní nárok na uspokojení své pohledávky, zatímco ručitel, který již část dluhu uhradil, by se mohl uspokojit až po jeho úplném vyrovnaní.²⁵

Pokud by více ručitelů plnilo pouze částečně, princip subrogace by se aplikoval obdobně, přičemž jednotliví plnící ručitelé by do pohledávky vstupovali poměrně, podle výše částky, kterou za dlužníka uhradili. Jejich subrogační pohledávky by měly stejné pořadí mezi sebou, avšak ve vztahu k původnímu věřiteli by byly vždy podřízené. To znamená, že původní věřitel by měl přednostní právo k uspokojení své pohledávky ze zajištění, zatímco ručitelé, kteří plnili pouze částečně, by mohli uspokojit své nároky až po něm.

Tento systém zajišťuje ochranu práv věřitele a zároveň umožňuje ručitelům získat zpět alespoň část prostředků, které za dlužníka vynaložili.²⁶

---

²⁴ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 4.

²⁵ Vymazal, L., *Zástavní právo. 3. vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 44.

²⁶ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 4.

5.4 Vztah mezi vícero ručiteli

Ať už první věta daného ustanovení skutečně zakládá solidaritu mezi ručiteli, nebo je její existence sporná, pro praktickou aplikaci je klíčové, že druhá věta výslovně přiznává ručiteli stejná práva, jaká mají mezi sebou spoludlužníci.

I kdyby tedy první věta neznamenal, že všichni ručitelé odpovídají věřiteli společně a nerozdílně, není pochyb o tom, že ručitel, který splní dluh v plném rozsahu, získává vůči ostatním ručitelům obdobné postavení jako spoludlužník, což mu umožňuje požadovat po nich přiměřené vyrovnání.

Zákon vymezuje vztahy mezi spoludlužníky zejména prostřednictvím dvou ustanovení, a to § 1875, které určuje poměrnou výši odpovědnosti jednotlivých spoludlužníků, a § 1876, jenž stanoví pravidla pro rozdělení závazků mezi nimi. Na rozdíl od § 1874, který rozlišuje mezi spoludlužníky podle jejich postavení (např. podnikatelé vs. nepodnikatelé), § 1875 vychází z předpokladu rovnosti podílů jednotlivých spoludlužníků, pokud není dohodnuto jinak.²⁷

Tento princip se vztahuje i na ručitele. Problém však nastává, pokud ručení poskytlo více osob bez vzájemné koordinace, nebo dokonce aniž by o sobě věděly. V takových případech může ručitel, který byl vyzván k plnění, nevědět, zda existují další ručitelé a v jakém rozsahu se na dluhu podílejí.

Pokud se v takové situaci použije § 1876, může být jeho aplikace značně obtížná, protože ručitel nemusí být schopen zjistit, jaký podíl na závazku by měli uhradit ostatní ručitelé. Proto by bylo rozumné vykládat § 1876 tak, že se vztahuje pouze na ty ručitele, kteří poskytl ručení společně, nebo jejichž vzájemná odpovědnost vyplývá z jasného právního vztahu. Doposud neexistuje ustálená judikatura, která by tento výklad potvrdila.

Nicméně v praxi lze alespoň doporučit, aby ručitel v případě, že je vyzván k úhradě dluhu, požádal věřitele o sdělení, zda existují další ručitelé, kteří se za stejný dluh zaručili, a pokud ano, kdo jsou. Pokud věřitel neposkytne pravdivé a úplné informace, mělo by to být důvodem k odmítnutí aplikace § 1876 odst. 1 v neprospěch daného ručitele.

---

²⁷ Porod, J. § 2027 [Solidarita ručitelů]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V., a kol. *Občanský zákoník. 2. vydání* (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 2.

Znění § 1876 obsahuje dvě kategorie pravidel: preventivní opatření a kompenzační mechanismy.

Preventivní pravidla dávají spoludlužníkům možnost vznést vůči věřiteli námitky a požadovat, aby ručitel, který byl vyzván k plnění, přednostně využil prostředků jiných dlužníků. Kompenzační pravidla naopak umožňují tomu, kdo uhradil větší část dluhu, než kolik odpovídá jeho podíl, požadovat po ostatních dlužnících odpovídající náhradu.

Ať už mezi ručiteli existuje dlužnická solidarita nebo ne, v důsledku doslovného výkladu § 2027 druhé věty bude praktický dopad stejný.

Pokud některý z ručitelů věřiteli uhradí částku převyšující jeho vlastní podíl, může požadovat odpovídající část zpět od ostatních ručitelů. Toto pravidlo platí bez ohledu na to, zda se domáhá postihu na základě § 1937 nebo § 2027. Podle dobových výkladů se ručitel, který splnil dluh, dostává do práv původního věřitele nejen vůči hlavnímu dlužníkovi, ale i vůči dalším poskytovatelům zajištění.

To znamená, že ručitel může požadovat úhradu nejen od ostatních ručitelů, ale i od dalších osob, které poskytly zajištění dluhu. Nicméně v případě spoluručitelů platí, že jejich odpovědnost je omezena výší jejich podílů na dluhu. Pokud tedy některý z ručitelů splní více, než činí jeho podíl, může od ostatních ručitelů požadovat náhradu, ovšem jen do výše jejich odpovídajících podílů.²⁸

Z právní úpravy nevyplývá jednoznačné upřednostnění jednoho způsobu postihu ručitele vůči ostatním ručitelům před druhým. Ručitel, který splnil závazek věřiteli, si může zvolit, zda se bude domáhat regresního nároku podle § 1937 či § 1938 občanského zákoníku, nebo zda využije postihu upraveného v § 2027 ve spojení s § 1876.²⁹

Všechny tyto varianty však podléhají stejnému omezení, a sice že ručitel, který se domáhá náhrady, může po ostatních požadovat pouze částku odpovídající jejich podílu na dluhu.

V případě, že ručitelský závazek některého z dalších ručitelů byl sám o sobě zajištěn, například zástavním právem nebo jinou formou majetkového zajištění, lze očekávat, že ručitel, který plnil jako první, zvolí cestu subrogace dle § 1937 nebo § 1938. Tento postup mu umožní nejen

---

²⁸ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 4.

²⁹ Bányaiová, A. § 1938 [Plnění části dluhu třetí osobou]. In: Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)*. Praha: Wolters Kluwer, 2021.

získat zpět částku, kterou za dlužníka uhradil, ale také uplatnit případná vedlejší práva, která byla spojena se závazkem ručitele, po němž regres uplatňuje.³⁰

Tímto způsobem může dosáhnout lepšího uspokojení své pohledávky než pouhým uplatněním nároku podle § 2027 a § 1876.³¹

Jelikož § 2027 je dispozitivní, platí, že si strany mohou dohodnout jiný mechanismus ručení, který bude odpovídat jejich konkrétním potřebám. Stejně tak již dřívější právní úprava, konkrétně § 307 odst. 1 obchodního zákoníku, umožňovala podobné modifikace.

Vzhledem k tomu, že aplikace pravidel ručení mezi více ručiteli může být v praxi složitá a může vyvolávat nejasnosti, je vhodné – v případech, kdy je od počátku zřejmé, že se na zajištění dluhu podílí více ručitelů – upravit jejich vzájemné vztahy výslovně ve smlouvě. Tím lze předejít možným sporům o způsob a rozsah regresních nároků mezi jednotlivými ručiteli.³²

5.5 Aplikovatelnost § 2027 občanského zákoníku

Na otázku, zda lze aplikovat § 2027 občanského zákoníku na situaci, kdy je tatáž pohledávka zajištěna jednak ručením, jednak zástavním právem, není zcela jasná a jednoznačná odpověď.

Zatímco text § 2027 občanského zákoníku se vztahuje výslovně pouze na více ručitelů ručících za stejný dluh, v širším smyslu může vyvolávat otázky ohledně jeho možné analogické aplikace i na jiné subjekty, které stejný dluh zajišťují.

Toto ustanovení stanoví, že v případě, kdy se za stejnou pohledávku zaručí více ručitelů a dojde ke splacení celého dluhu, má ručitel, který dluh uhradil, vůči ostatním ručitelům stejná práva jako spoludlužník.

V kontextu situace, kdy vedle ručitele figuruje též zástavní dlužník (tj. osoba, která poskytla zástavu k zajištění stejné pohledávky, aniž by sama byla obligačním dlužníkem), vyvstává otázka, zda lze mezi těmito

---

³⁰ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 21.

³¹ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 21.

³² Porod, J. § 2027 [Solidarita ručitelů]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V., a kol. *Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace)*. Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 5.

dvěma subjekty dovést obdobné vypořádací vztahy jako mezi více ručiteli.

Hlavním argumentem ve prospěch analogické aplikace § 2027 občanského zákoníku je skutečnost, že oba subjekty – ručitel i zástavní dlužník – garantují věřiteli splnění stejného závazku. Ručitel se k plnění zavazuje osobně, zatímco zástavní dlužník odpovídá pouze do výše hodnoty zástavy, která byla poskytnuta k zajištění pohledávky. Přesto lze konstatovat, že oba tyto subjekty, vzhledem k tomu, že zajišťují shodnou pohledávku, mají obdobné právní postavení a jejich vzájemné vypořádání by mělo podléhat stejným pravidlům jako vypořádání mezi více ručiteli.³³

Dalším argumentem podporujícím aplikaci § 2027 občanského zákoníku je mechanismus subrogace dle § 1937 občanského zákoníku. Pokud ručitel uhradí celý dluh, vstupuje do práv věřitele vůči hlavnímu dlužníkovi i vůči poskytovatelům zajištění. To znamená, že ručitel se stává novým věřitelem a může se domáhat uspokojení ze zástavy stejně jako původní věřitel.

Pokud bychom tedy připustili, že mezi ručitelem a zástavním dlužníkem existuje podobný vztah jako mezi spoluručiteli, pak by bylo logické, aby ručitel, který uhradil celý dluh, mohl po zástavním dlužníkovi požadovat vyrovnání v rozsahu hodnoty zajištění, které bylo poskytnuto.³⁴

5.5.1 Princip rozdělení odpovědnosti

Pokud více subjektů zajišťuje stejný dluh, je obvyklé, že odpovědnost mezi nimi by měla být spravedlivě rozdělena. Tento princip je výslovně uveden v § 2027 OZ pro případ pluralitního ručitelství, ale podobná pravidla lze nalézt i v dalších ustanoveních, jako je například § 1876 OZ, který upravuje rozdělení odpovědnosti mezi spoludlužníky.

Analogií lze dovést, že pokud ručitel splní celý dluh, měl by mít možnost požadovat přiměřené vypořádání i po zástavním dlužníkovi,

---

³³ Polišenská, P. a kolektiv autorů Nejvyššího soudu § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Gaňo, J., Jirsa, J., Zoubek, H. a kol. *Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek XI - Závazky - obecná část (§ 1721-2054)*, CODEXIS publishing, 2018.

³⁴ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 23.

který taktéž poskytl zajištění – byť pouze v omezeném rozsahu (hodnotou zástavy).³⁵

5.6 Exkurz do ABGB

Obdobné ustanovení, jako má český občanský zákoník v § 2027 OZ, obsahuje i rakouský Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (ABGB). Rakouské právo upravuje regresní vztahy mezi více osobami poskytujícími jistotu v § 1359 ABGB, který stanoví, že pokud jedna ze spoluzavázaných osob splní celý dluh, může požadovat poměrnou náhradu od ostatních spoludlužníků nebo ručitelů. Toto ustanovení odpovídá českému § 2027 OZ, který garantuje plnění osobě regresní nárok vůči ostatním subjektům, jež se na zajištění podílely.

Přestože oba právní řády vycházejí ze stejného principu – že osoba, která splnila dluh za hlavního dlužníka, má právo požadovat úhradu po ostatních spoluzavázaných osobách – rakouská právní úprava poskytuje konkrétnější a jednoznačnější pravidla než český občanský zákoník. Obsah § 1359 ABGB stanoví, že pokud více osob poskytlo jistotu za celý dluh, každá z nich za něj odpovídá v plném rozsahu. Pokud však jedna z těchto osob splní celý dluh, má stejně jako spoludlužník právo požadovat regresní náhradu od ostatních. Toto ustanovení je přímo propojeno s § 896 ABGB, který zakotvuje princip solidarity mezi spoludlužníky, což znamená, že solidární spoludlužník, který splní celý dluh, má nárok požadovat od ostatních odpovídající podíl.

V českém právním řádu však obdobná výslovná úprava chybí. Pravidlo uvedené v § 2027 OZ stanoví, že ručitel má vůči ostatním ručitelům stejná práva jako spoludlužník, což by mohlo naznačovat určitou míru solidarity mezi těmito subjekty. Avšak zákon výslovně nestanoví, že mezi nimi skutečně existuje solidární odpovědnost. Naproti tomu rakouská právní úprava v § 896 ABGB jednoznačně vychází z toho, že mezi osobami, které se zaručily za tentýž dluh, existuje solidární odpovědnost. To znamená, že následně plnící osoba má nárok na regresní náhradu od ostatních osob, které se za dluh zaručily.

Tato rozdílná koncepce mezi českým a rakouským právem může mít zásadní dopady v praxi. V Rakousku je aplikován přístup, podle nějž

---

³⁵ Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 23.

pokud jeden ze spoludlužníků splní celý dluh, není v nevýhodě oproti ostatním, protože má garantováno právo na náhradu rovným dílem. Tento přístup poskytuje vyšší míru právní jistoty a předvídatelnosti pro osoby poskytující jistotu. V českém právu však neexistuje jasné pravidlo, které by stanovilo, zda takový regres mezi ručiteli bude vždy proporcionální, nebo zda může být stanoveno jinak – například na základě individuálních dohod mezi těmito osobami.

Dále § 896 ABGB výslovně uvádí, že pokud jeden ze spoludlužníků není schopen splnit svůj závazek (například z důvodu platební neschopnosti), zbývající spoludlužníci nesou odpovědnost za jeho podíl. V českém právu je obdobné pravidlo upravené v § 1876 odst. 2 OZ, který stanoví: „*Vyrovnal-li spoludlužník více, než činí jeho podíl, náleží od ostatních spoludlužníků náhrada. Nemůže-li některý ze spoludlužníků splnit, rozvrhne se jeho podíl poměrným dílem na všechny ostatní.*“ Toto pravidlo se však uplatňuje pouze v případě, kdy se jedná o solidární dlužníky.

Vzhledem k tomu, že česká právní úprava v § 1876 odst. 2 OZ obsahuje obdobné pravidlo jako rakouský § 896 ABGB, lze se domnívat, že i v českém právním prostředí by mělo docházet ke stejnému způsobu vypořádání mezi zajišťujícími osobami, a nikoliv k odlišnému přístupu. Přestože český zákoník neobsahuje výslovné zakotvení solidarity mezi osobami poskytujícími jistotu, jak je tomu v rakouské právní úpravě, základní principy regresního vztahu mezi spoludlužníky a ručiteli by měly být interpretovány ve světle pravidel, která se uplatňují na solidární závazky.

Pokud tedy § 1876 odst. 2 OZ stanoví, že v případě platební neschopnosti jednoho ze spoludlužníků je jeho podíl rozvržen mezi ostatní spoludlužníky, pak obdobný mechanismus by měl být uplatněn i v případech, kdy se jedná o více osob poskytujících jistotu za stejný dluh.

Z logiky věci vyplývá, že obdobná pravidla regresních nároků by se měla vztahovat i na vztah mezi ručitelem a zástavním dlužníkem, pokud oba zajišťují shodnou pohledávku.

Jestliže v rakouském právním řádu tento princip funguje a poskytuje vyšší míru právní jistoty, bylo by vhodné, aby české právo směřovalo k interpretaci § 2027 OZ a § 1876 odst. 2 OZ ve stejném duchu. Tento výklad by vedl ke spravedlivějšímu rozložení odpovědnosti mezi zajišťující osoby, čímž by se zabránilo situacím, kdy některý ze subjektů nese nepřiměřenou finanční zátěž.

5.7 Případné neaplikování § 2027 OZ

V právním řádu lze zároveň nalézt i argumenty, které aplikaci § 2027 občanského zákoníku na situaci vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky nepodporují.

Zásadní překážkou je rozdíl mezi věcnými a obligačními právními instituty. Zatímco ručení je závazkovým právním vztahem, zástavní právo má věcněprávní povahu. Právní řád jasně rozlišuje mezi těmito dvěma formami zajištění a neobsahuje žádné ustanovení, které by je vzájemně propojovalo způsobem obdobným § 2027 občanského zákoníku. Zároveň je v daném ustanovení výslovně zmíněna situace, kdy dluh zajišťuje více ručitelů, což by podle základního gramatického výkladu nasvědčovalo, že se toto ustanovení na vztah mezi ručitelem a zástavním dlužníkem nevztahuje.

Aplikace § 2027 občanského zákoníku na vztah mezi ručitelem a zástavním dlužníkem je možná pouze na základě analogie, neboť oba subjekty zajišťují stejný dluh. Existují však zásadní argumenty proti takové aplikaci, zejména odlišná právní povaha ručení a zástavního práva.

Proto lze uzavřít, že ačkoliv by se tento výklad mohl z hlediska spravedlivého rozdělení odpovědnosti mezi zajišťovatele jevit jako logický, jeho uplatnění v praxi by bylo právně problematické.

6 Judikatura související s problematikou aplikace § 2027 OZ

Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 39/2023 řeší právní spor mezi dvěma směnečnými rukojmími (avalisty) ohledně jejich vzájemného vypořádání poté, co jeden z nich uhradil pohledávku ze směnky.³⁶

6.1 Předmět sporu

Předmětem sporu byla situace, kdy dva avalisté společně zajišťovali blankosměnku vystavenou dlužníkem, společností F, jako nástroj zajištění jejího úvěrového závazku vůči bance. V důsledku nesplnění závazků společnosti F došlo k uplatnění směnky věřitelem, jímž byla banka.

Banka se rozhodla vymáhat pohledávku vůči jednomu ze směnečných rukojmí, který pohledávku uspokojil. Následně tento směnečný rukojmí požadoval od druhého avalisty odpovídající částku jako regresní náhradu.

Klíčovým bodem právního sporu bylo, zda lze vztah mezi dvěma směnečnými rukojmími interpretovat podle pravidel solidarity ručitelů zakotvených v § 2027 OZ.

Žalovaný argumentoval, že mezi avalisty nelze aplikovat ustanovení o ručení, neboť nejde o klasické ručení, ale o směnečné rukojemství s odlišnou právní povahou. Tvrdil, že každý avalista je samostatně zavázán vůči věřiteli, a tedy nemá žalobce právo požadovat od něj náhradu uhrazené částky.

Nejvyšší soud však rozhodl ve prospěch žalobce a dospěl k závěru, že mezi směnečnými rukojmími existuje vztah obdobný vztahu mezi spoluručiteli.³⁷

Proto lze na jejich vzájemné vypořádání aplikovat § 2027 občanského zákoníku, a to přesto, že toto ustanovení výslovně zmiňuje pouze ručitele. Soud zdůraznil, že klíčovým prvkem regresního vztahu je skutečnost, že oba avalisté zajišťovali stejnou pohledávku vůči stejnému věřiteli, což v zásadě odpovídá situaci spoluručitelů.

---

³⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 29 Cdo 39/2023.

³⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 29 Cdo 39/2023.

Tento výklad je v souladu s principem materiálního právního vztahu, podle něž je rozhodující podstata právního vztahu, nikoli jeho formální označení.

6.2 Názor Nejvyššího soudu

Toto rozhodnutí Nejvyššího soudu představuje významný přínos pro právní praxi, zejména v oblasti směnečných vztahů a zajišťovacích nástrojů. Umožňuje avalistům, kteří splnili dluh, vymáhat odpovídající část od druhého avalisty na základě analogie s ručitelským vztahem. Nejvyšší soud tímto rozhodnutím posílil právní jistotu a ochranu osob, které na základě směnečného rukojemství uhradily dluh za dlužníka.

Nabízí se proto otázka, zda lze § 2027 občanského zákoníku aplikovat i na jiné právní vztahy, například na vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky.

Pokud totiž Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí připustil aplikaci § 2027 OZ na vzájemné vypořádání avalistů, je namístě úvaha, zda obdobný přístup nelze uplatnit i v jiných situacích, kde dochází ke stejnému druhu odpovědnosti více subjektů za jeden závazek a následnému regresnímu nároku.³⁸

Vztah mezi ručitelem a zástavním dlužníkem je specifický tím, že oba tyto subjekty odpovídají věřiteli za splnění stejného závazku, avšak odlišným způsobem – ručitel osobně, zatímco zástavní dlužník prostřednictvím zastavené věci. Přestože právní úprava výslovně neupravuje, jak se tyto subjekty mezi sebou vypořádávají po uspokojení věřitele, otevírá se zde logická otázka, zda by principy solidarity mezi více ručiteli nemohly být aplikovány i v tomto kontextu.

Připustíme-li analogii s ručitelským závazkem, pak by mělo platit, že subjekt, který věřiteli plnil nad rámec svého podílu na celkové odpovědnosti, má právo požadovat přiměřenou náhradu od druhého zajišťovacího subjektu. Tato úvaha je posílena citovaným rozhodnutím Nejvyššího soudu, které akceptovalo obdobnou analogii mezi avalisty.

Za předpokladu, že § 2027 OZ lze aplikovat na vztah mezi avalisty, není zřejmý důvod, proč by obdobná aplikace nemohla být rozšířena i na vztah mezi ručitelem a zástavním dlužníkem při zajištění shodné pohledávky.

---

³⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 29 Cdo 39/2023.

Z teoretického hlediska lze argumentovat tím, že účelem právní úpravy regresních nároků je rovnoměrně rozdělit zátěž mezi všechny subjekty, které se podílely na zajištění téhož dluhu. Pokud by se mezi ručitelem a zástavním dlužníkem obdobná pravidla neuplatnila, hrozila by situace, kdy jeden z nich ponese nepřiměřenou finanční zátěž jako poslední zbývajcí osoba, jež odpovídá za dluh určitou formou zajištění.

Citovaný judikát tak otevírá prostor pro širší diskusi o tom, zda by obdobná interpretace mohla být rozšířena i na další právní vztahy, kde více subjektů odpovídá za stejnou pohledávku a následně mezi sebou rozděluje plnění.

6.3 Analogie vypořádání u avalistů a ostatních zajišťovacích institutů

Na první pohled se může zdát, že vztah vypořádání mezi směnečnými rukojmími a vztah mezi zástavním dlužníkem a ručitelem je odlišný, neboť se zakládají na různých typech závazků – směnečné rukojemství je přísný abstraktní závazek, zatímco zástavní právo je věcněprávní institut. Přesto však mezi těmito vztahy existují významné paralely, které by mohly odůvodnit analogickou aplikaci § 2027 občanského zákoníku i na vztah mezi zástavním dlužníkem a ručitelem.

Vztah mezi směnečnými rukojmími a vztahem mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky vykazuje řadu významných podobností, ačkoliv nelze přehlédnout ani jejich podstatné rozdíly. Podstatným společným rysem je především účel obou závazků, kterým je zajištění téže pohledávky.

Směnečný rukojmí, stejně jako zástavní dlužník či ručitel, vstupuje do závazkového vztahu s cílem poskytnout věřiteli dodatečné zajištění pro případ, že hlavní dlužník svůj dluh nesplní. V obou případech je tak jejich závazek akcesorický, neboť vzniká pouze v souvislosti s existencí hlavního dluhu a jeho účelem je zajistit věřiteli možnost uspokojení pohledávky z jiného zdroje než přímo od dlužníka.

Druhou významnou podobností je forma solidární odpovědnosti vůči věřiteli. Jak směneční rukojmí, tak zástavní dlužník a ručitel odpovídají věřiteli v rozsahu svého závazku, a to bez ohledu na to, kdo z nich původně zavázanou částku poskytne.

Věřitel si tedy může podle své volby zvolit, od které ze zajišťujících osob bude požadovat splnění celého dluhu. To znamená, že v obou

případech se zajišťovací institut obrací k věřiteli jako k osobě oprávněné volit mezi několika subjekty, což posiluje právní jistotu věřitele.

6.4 Možné použití analogie

Z uvedeného srovnání je patrné, že vztahy mezi směnečnými rukojmími a vztahy mezi zástavním dlužníkem a ručitelem vykazují významné shody, zejména v oblasti účelu zajištění.

I z tohoto důvodu lze v rámci analýzy regresních vztahů argumentovat, že z hlediska účelu zajištění a spravedlivého rozložení rizika mezi zajišťovatele téhož dluhu je analogie mezi těmito vztahy opodstatněná.

Zejména proto, že se jedná o zajištění shodné pohledávky, což Nejvyšší soud v předmětném judikátu považoval za jeden z hlavních argumentů, proč v situaci dvou směnečných rukojmích aplikovat § 2027 občanského zákoníku, a to i přes skutečnost, že dané ustanovení výslovně upravuje pouze vztahy mezi více ručiteli.

Judikát Nejvyššího soudu tak ukázal, že § 2027 OZ lze aplikovat i mimo situace výslovně uvedené v zákoně, pokud to odpovídá materiálním souvislostem daného vztahu. Tento výklad podporuje širší pojetí spravedlivého vypořádání mezi zajišťovacími subjekty a otevírá možnost jeho aplikace i v případech, kdy doslovné znění zákona podobné vztahy nezmiňuje, avšak jejich materiální podstata svědčí ve prospěch obdobné aplikace právní normy.

To je důležité zejména z hlediska právní jistoty účastníků těchto vztahů, neboť umožňuje jejich vypořádání v souladu s principy spravedlnosti a právní předvídatelnosti.³⁹

Z výše uvedených důvodů se proto domnívám, že by mělo dojít k aplikaci § 2027 občanského zákoníku i na vztah vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky. Podstata obou institutů vykazuje výrazné podobnosti, a pokud bylo možné v rámci judikatury rozšířit aplikaci tohoto ustanovení i na vztahy směnečných rukojmí, neexistuje žádný zásadní právní důvod, proč by nemělo dojít k jeho obdobné aplikaci i na vztah mezi ručitelem a zástavním dlužníkem při zajištění stejné pohledávky.

---

³⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 29 Cdo 39/2023.

Tím by došlo k posílení právní jistoty a k férovému rozdělení závazků mezi všechny subjekty, které se podílejí na zajištění dané pohledávky.

7 Praktické dopady na jednotlivé subjekty při použití § 1938 a § 2027 OZ

Porovnání postupů podle § 1938 a § 2027 občanského zákoníku nemá pouze teoretický význam, ale má zásadní dopady na jednotlivé subjekty zapojené do procesu zajištění a splnění dluhu. Klíčové důsledky těchto ustanovení je nutné analyzovat zejména z pohledu tří hlavních skupin – věřitele, osob poskytujících zajištění (např. ručitele a zástavního dlužníka) a obligačního dlužníka. Každý z těchto subjektů má odlišné právní postavení a jeho zájmy se mohou lišit v závislosti na tom, který z uvedených mechanismů vypořádání bude v konkrétní situaci použit.

7.1 Vliv na věřitele a jeho právní postavení

Z pohledu věřitele je klíčovým aspektem to, jakým způsobem skutečnost, že jiná osoba splní dluh za obligačního dlužníka, ovlivní jeho právní postavení. Pokud se použije postup podle § 1938 OZ, věřitel ztrácí v rozsahu plnění třetí osoby svou pohledávku a tato pohledávka přechází na nového věřitele – osobu, která dluh uhradila. To by však platilo pouze za předpokladu, že by subrogace skutečně nastala i v případě částečného plnění.⁴⁰

Pokud by byla subrogace aplikována i na částečné plnění, znamenalo by to, že v poměru odpovídajícím zaplacené částce by původní věřitel již nemohl pohledávku vymáhat po obligačním dlužníkovi. Současně by došlo ke změně věřitelské struktury, což by mohlo vést k roztržitému pohledávky mezi více subjektů.

Tento efekt má praktické důsledky zejména v případech, kdy nově subrogující věřitelé mohou mít rozdílné zájmy a strategie při vymáhání svého podílu na pohledávce. Pro původního věřitele by to mohlo znamenat oslabení jeho postavení, pokud by noví věřitelé nebyli ochotni nebo schopni efektivně spolupracovat při vymáhání zbývajcího dluhu.

---

⁴⁰ Bányaiová, A. § 1938 [Plnění části dluhu třetí osobou]. In: Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)*. Praha: Wolters Kluwer, 2021.

Naopak, pokud by byla zachována právní úprava, podle níž subrogace při částečném plnění nenastává, zůstával by původní věřitel jediným věřitelem pohledávky. To znamená, že i přes částečné plnění třetími osobami by měl stále pohledávku vůči dlužníkovi ve zbývajícím rozsahu, přičemž subjekty, které za něj plnily, by neměly přímé postavení věřitelů, ale pouze regresní nároky vůči dlužníkovi.

Tento přístup by měl výhodu v tom, že by se předešlo roztržštění pohledávky mezi více subjektů a současně by věřitel neztratil kontrolu nad celkovým vymáháním dluhu.

Dalším důležitým faktorem je otázka zajištění. Pokud by subrogace nastala i při částečném plnění, znamenalo by to, že noví věřitelé by získali odpovídající podíl na zajištění pohledávky. Tento přístup by však mohl zkomplikovat proces realizace zajištění, zejména pokud by jednotliví věřitelé preferovali rozdílné strategie uspokojení pohledávky.

Naopak, pokud by platil výklad, podle něhož subrogace při částečném plnění nenastává, zůstala by veškerá zajištění výhradně původnímu věřiteli. Tím by se předešlo situacím, kdy by jednotlivé osoby plnící dluh získaly nejisté nebo disproporční podíly na zajištění. Tento přístup by mohl být výhodný z hlediska právní jistoty, neboť by zamezil roztržštění zajištění mezi více věřitelů a zajistil jednotné vymáhání zbývajících částí pohledávky.

7.2 Dopady na osoby poskytující jistotu (ručitelé, zástavní dlužníci)

Pro osoby poskytující jistotu je zásadním aspektem to, zda jim bude umožněno vstoupit do práv věřitele v rozsahu jejich plnění, nebo zda budou mít pouze regresní nárok vůči dlužníkovi. Pokud se uplatní postup podle § 1938 OZ, subrogace těmto osobám umožní stát se věřiteli obligčního dlužníka a případně využít zajišťovací práva, která původně náležela věřiteli. Tento mechanismus posiluje jejich právní postavení, protože jim dává možnost domáhat se uspokojení svých nároků přímo vůči dlužníkovi.⁴¹

---

⁴¹ Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 39.

Na druhé straně, pokud by byla subrogace při částečném plnění vyloučena a osoby poskytující jistotu měly pouze regresní nárok, jejich postavení by bylo méně výhodné. Regresní nárok představuje samostatnou pohledávku vůči dlužníkovi, která není zajištěná a může být obtížně vymahatelná. Navíc, pokud dlužník vstoupí do insolvenčního řízení, nezajištěné regresní nároky mají nižší prioritu než zajištěné pohledávky, což znamená, že šance na jejich uspokojení je výrazně nižší.

7.3 Postavení obligačního dlužníka a jeho závazky

Pro obligačního dlužníka je zásadním rozdílem mezi oběma postupy to, zda bude muset komunikovat s více věřiteli, nebo zda jeho dluh zůstane soustředěn u původního věřitele. Pokud by došlo k subrogaci při částečném plnění, mohl by se obligační dlužník ocitnout v situaci, kdy je jeho dluh rozdělen mezi více věřitelů, což může způsobit administrativní komplikace i rozdílné přístupy k vymáhání. Může se stát, že některé subrogující osoby budou méně ochotné vyjednávat o restrukturalizaci dluhu nebo budou mít odlišné požadavky na jeho splácení.

Dlužník se také musí vypořádat s důsledky spojenými se zajištěním dluhu. Pokud subrogace umožní přechod zajišťovacích práv, znamená to, že nový věřitel (např. ručitel nebo zástavní dlužník, který plnil) může tato zajišťovací práva uplatnit vůči dlužníkovi.

To by mohlo být pro dlužníka problematičtější, pokud nový věřitel bude uplatňovat své nároky důsledněji nebo s jinou strategií než původní věřitel. V opačném případě, kdy by byla subrogace vyloučena, čelil by dlužník primárně původnímu věřiteli a regresním nárokům ostatních osob bez rizika přímého vymáhání ze zajištění.

7.4 Celkový vliv na strukturu právního vztahu

Z výše uvedeného je tak zjevné, že každý z těchto postupů přináší odlišné důsledky pro jednotlivé subjekty. Pro věřitele je zpravidla výhodnější zachování pohledávky v původním rozsahu, tedy tak, aby mohl nadále vymáhat plnění v plném rozsahu bez její fragmentace mezi více subjektů. Tento přístup zajišťuje vyšší míru kontroly nad vymáháním dluhu a umožňuje strategicky rozhodovat o dalším postupu.

Pokud by došlo k subrogaci při částečném plnění, věřitel by mohl čelit situaci oslabení svého právního postavení a komplikované koordinaci mezi jednotlivými věřiteli (tj. osobami, které plnily za dlužníka). Tím se zvyšuje administrativní i právní zátěž, neboť věřitel bude muset jednat s více subjekty, jejichž zájmy nemusí být vždy ve vzájemném souladu.

Na druhé straně, pro osoby poskytující jistotu je subrogace výhodnější, protože jim umožňuje převzít věřitelská práva v rozsahu, v jakém splnily dluh.

Pokud by místo toho měly pouze regresní nárok vůči hlavnímu dlužníkovi, mohlo by to znamenat právní nejistotu a oslabení jejich postavení. Subrogací by tyto osoby získaly přímé postavení věřitele, což by jim umožnilo efektivněji prosazovat své nároky a případně i využívat původní zajištění věřitele.

Přesto je třeba vzít v úvahu, že pokud by více subjektů plnilo různé části dluhu, mohlo by dojít ke komplikacím při určování pořadí uspokojení jejich pohledávek a mohly by vznikat konflikty ohledně toho, kdo a v jaké míře může využít zajišťovací práva.

Z perspektivy obligačního dlužníka je klíčovým faktorem otázka, zda bude muset jednat s více věřiteli, nebo zda jeho závazek zůstane centralizován u původního věřitele.

8 Aplikace § 1937 odst. 2 a § 2027 OZ

Institut ručení je klíčovým nástrojem zajištění závazků v českém soukromém právu. Pokud se v právním vztahu vyskytuje pouze jeden ručitel, jeho odpovědnost je relativně jasná – pokud dlužník nesplní svůj závazek, ručitel za něj plní, přičemž má následně regresní nárok vůči dlužníkovi.

Situace se však komplikuje, pokud za tentýž dluh ručí více ručitelů. Český občanský zákoník v § 2027 stanoví, že ručitelé se mezi sebou vypořádají podle pravidel platných pro solidární dlužníky. Toto ustanovení má zajišťovat spravedlivé rozdělení odpovědnosti mezi více ručiteli, avšak jeho aplikace v praxi přináší určité interpretační problémy.

Podle § 1937 odst. 2 OZ platí, že pokud ručitel splní dluh, vstupuje do práv věřitele, a to včetně všech práv k zajištění pohledávky. Tento princip, známý jako subrogace, znamená, že ručitel, který dluh splnil, přebírá veškerá práva, která měl původní věřitel – včetně možnosti vymáhat dlužnou částku nejen od dlužníka, ale i od ostatních ručitelů.⁴² Otázkou však je, zda ručitel, který uhradil dluh za dlužníka a vstoupil do postavení věřitele, může po ostatních ručitelích požadovat pouze odpovídající podíl, nebo celý dluh, který za dlužníka zaplatil.

8.1 Způsoby řešení

Jednou z možných variant, jak vyřešit vypořádání mezi více ručiteli, je aplikace § 1937 odst. 2 ve spojení s § 2027 občanského zákoníku, který stanoví, že se ručitelé mají mezi sebou vyrovnat podle pravidel o solidárních dlužnících. V praxi však vyvstává komplikovaná otázka, do jaké míry lze tato pravidla převzít z obecné úpravy solidarity, aby se předešlo nežádoucím důsledkům, jež by mohly nastat při doslovném použití všech ustanovení o solidárních dlužnících.⁴³

---

⁴² Melzer, F., Bezoušek, P. *Plnění dluhu třetí osobou* [audiozáznam online]. Judikatura. Spotify, 2023 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/episode/1dTpot8YaCN2nruIOIwx0?si=1bbff732e3604664> [čas 56:00–1:08:00].

⁴³ Hadamčík, L. *Zajištění a utvrzení dluhu* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2024 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/auth/de/251557/MP419Z-2024.04.03-1.mp4> [čas 1:12:00–1:25:00].

Dalším možným řešením je aplikace pouze § 1937 odst. 2 občanského zákoníku.

8.2 První možnost

Pokud by se použil výhradně § 1937 odst. 2 občanského zákoníku, může podle mého názoru dojít k nežádoucí situaci, jak ilustruje následující příklad: Věřitel má vůči dlužníkovi pohledávku ve výši 100 000 Kč, za niž se zaručili dva ručitelé – ručitel 1 a ručitel 2. Ručitel 1, který uhradí celý dluh věřiteli, vstoupí v plném rozsahu do práv původního věřitele a následně se bude domáhat náhrady po ručiteli 2.⁴⁴

Ručitel 2 by pak musel uhradit celý dluh znovu ručiteli 1, protože ten se stal novým věřitelem. Jakmile by ručitel 2 zaplatil celou částku, sám by se ocitl v postavení věřitele a mohl by požadovat úhradu celé pohledávky po dlužníkovi.

S velkou pravděpodobností by však dlužník byl insolventní, protože již předtím musely za jeho závazek plnit jiné osoby, které se za něj zaručily. V takovém případě by ručitel 2, který dluh uhradil jako poslední, neměl prakticky žádnou efektivní možnost získat zpět vynaložené finanční prostředky. Tím dochází k zjevné nespravedlnosti a nerovnoměrnému rozložení ekonomického rizika mezi jednotlivé ručitele.

8.3 Druhý způsob řešení

Aplikace § 1937 odst. 2 společně s § 2027 OZ naproti tomu otevírá prostor pro použití pravidel solidarity, aby se více ručitelů na plnění dluhu podílelo poměrně.⁴⁵

Pokud by se však doslovně převzala celá úprava solidárních dlužníků, mohlo by docházet k nežádoucí kumulaci nových a samostatných regresních nároků. Z jedné původní pohledávky by tak vzniklo vícero

---

⁴⁴ Melzer, F., Bezoušek, P. *Plnění dluhu třetí osobou* [audiozáznam online]. Judikatura. Spotify, 2023 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/episode/1dTpot8YaCN2nruIOIwxe0?si=1bbff732e3604664> [čas 56:00–1:08:00].

⁴⁵ Hadamčík, L. Zajištění a utvrzení dluhu. Masarykova univerzita, 3. dubna 2024. [online]. [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/auth/de/251557/MP419Z-2024.04.03-1.mp4> [čas 1:12:00–1:25:00].

navazujících nároků mezi jednotlivými ručiteli, což by celý systém výrazně znepráhlednilo.

Praktičtější a spravedlivější řešením je proto převzít pouze ta pravidla o solidárních dlužnících, která se týkají poměrného rozdělení dluhu mezi více ručiteli.

V případě dvou ručitelů to znamená, že ručitel 1, který uhradí celý dluh za dlužníka, vstupuje do práv věřitele v rozsahu 100 % dluhu, avšak po ručiteli 2 může požadovat pouze částku odpovídající jeho podílu (v tomto případě tedy 50 %).

Zbýlých 50 % je nucen vymáhat po samotném dlužníkovi, který je však s velkou pravděpodobností insolventní. Jakmile ručitel 2 tuto polovinu dluhu uhradí, získá sám vůči dlužníkovi regresní nárok ve stejné výši, tedy 50 %.

V konečném důsledku tak ručitel 1 zůstává věřitelem dlužníka ohledně zbývajících 50 % dluhu, zatímco ručitel 2 má za dlužníkem rovněž pohledávku ve výši 50 %.⁴⁶

Takové nastavení zpravidla lépe odpovídá spravedlivému rozložení zátěže, protože nedochází k situaci, kdy by jediný ručitel nesl veškeré náklady nesplaceného dluhu.

8.4 Výhody prvního řešení

Výhodou prvního řešení je, že motivuje osoby, které se za dluh zaručily, k úhradě dluhu, protože pokud by zůstaly právě ony jako poslední, neměly by jinou možnost než požadovat uspokojení své pohledávky po dlužníkovi.

Jedná se tak prakticky o opak úpravy podle dřívějších znění zákona, kdy osoba, která uhradila dluh za dlužníka, měla možnost požadovat regres pouze po dlužníkovi, za něhož dluh uhradila, a nikoliv po osobách, které se za dluh rovněž zaručily.⁴⁷

---

⁴⁶ Hadamčík, L. *Zajištění a utvrzení dluhu* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2024 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/auth/de/251557/MP419Z-2024.04.03-1.mp4> [čas 1:12:00–1:25:00].

⁴⁷ Melzer, F., Bezoušek, P. *Plnění dluhu třetí osobou* [audiozáznam online]. Judikatura. Spotify, 2023 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/episode/1dTpot8YaCN2nruOIwxe0?si=1bbff732e3604664> [čas 56:00–1:08:00].

8.5 Výhody druhého řešení

Druhý způsob se jeví jako spravedlivější řešení, protože první alternativa výrazně znevýhodňuje pozici osoby, která se za dluh zaručila, ale zůstala jako poslední z osob, které dluh zajišťovaly. Následné riziko je proto nižší a rovnoměrněji rozdělené mezi všechny osoby, které se na zajištění dluhu podílely.

Tento přístup se v právní praxi uplatňuje například v Rakousku, kde je zakotven v § 896 ABGB. Podle tohoto ustanovení solidární spoludlužník, který splnil celý dluh ze svého, má právo požadovat náhradu od ostatních rovným dílem, a to i tehdy, nedošlo-li k postoupení práv – ledaže mezi nimi existoval jiný zvláštní vztah.

Pokud některý ze spoludlužníků nemůže splnit svůj závazek, nesou jeho podíl ostatní. Dále je stanoveno, že osvobození, kterého dosáhl jeden ze spoluzavázaných, nemůže být na újmu ostatním ve vztahu k nároku na náhradu škody.

Toto řešení vede k rovnoměrnějšímu rozložení zátěže mezi všechny subjekty, které se na zajištění dluhu podílely, a chrání jejich oprávněné zájmy.

Je ovšem třeba upozornit, že § 2027 OZ se výslovně omezuje pouze na ručitele. V praxi však může nastat situace, kdy je dluh zajištěn nejen ručitelem, ale i dalšími způsoby, například zřízením zástavního práva nebo směnečným avalem.

Vzniká tudíž otázka, zda je možné analogicky postupovat i v těchto případech. Ačkoli zákon takový postup výslovně neurčuje, lze se domnívat, že analogická aplikace by byla z hlediska principu spravedlnosti a účelu zajištění přínosná a vhodnější.⁴⁸

Zástavní dlužník či avalista směnky se v některých ohledech nachází v obdobném postavení jako ručitel, a proto by i zde mohlo být vhodné uplatnit poměrné rozdělení odpovědnosti, pokud na zajištění téhož dluhu participuje více osob.

---

⁴⁸ Hadamčík, L. *Zajištění a utvrzení dluhu* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2024 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/auth/de/251557/MP419Z-2024.04.03-1.mp4> [čas 1:12:00–1:25:00].

8.6 Řešení u ostatních zajišťovacích institutů

Ačkoliv je § 2027 občanského zákoníku výslovně určen pouze pro vypořádání mezi více ručiteli, nevidím důvod, proč by toto pravidlo nemělo být aplikováno i na ostatní zajišťovací instituty.

Tato skutečnost vyvolává otázku, do jaké míry lze § 2027 OZ vykládat extenzivně a zda je možné jeho aplikaci rozšířit i na jiné subjekty zajišťující tentýž dluh – například na vztah mezi zástavním dlužníkem a ručitelem.

Přestože zákon tuto otázku výslovně neřeší, judikatura Nejvyššího soudu naznačuje možnost rozšíření této právní úpravy i na jiné subjekty. Nejvyšší soud totiž již dříve dospěl k závěru, že mezi směnečnými rukojmími existuje vztah obdobný vztahu mezi ručiteli, a proto lze na jejich vzájemné vypořádání analogicky aplikovat § 2027 OZ, ačkoliv toto ustanovení hovoří výlučně o ručitelích.⁴⁹

Tento přístup otevírá možnost, že obdobná analogie by mohla být uplatněna i na jiné zajišťovací instituty – zejména tam, kde existuje solidární charakter odpovědnosti více subjektů vůči věřiteli.

Pokud tedy bylo možné aplikovat § 2027 OZ na směnečné rukojmí, kteří formálně nejsou ručiteli, ale plní obdobnou funkci, mohlo by být toto řešení aplikovatelné i na vypořádání mezi ručitelem a zástavním dlužníkem.

V tomto kontextu je zásadní otázkou, jakým způsobem se mají vypořádávat subjekty, které zajistily stejnou pohledávku různými zajišťovacími instrumenty.

Absence jednoznačné právní úpravy může vést k různým výkladům, přičemž jednotná aplikace pravidel regresního nároku na všechny subjekty, které poskytly věřiteli zajištění, by přispěla k větší právní jistotě a spravedlivějšímu rozdělení rizik mezi zajišťující osoby.

8.7 Zvolení vhodnějšího řešení

Dle mého názoru je vhodnější použít druhý způsob řešení i pro ostatní zajišťovací instituty. Tento přístup je nejen logičtější, ale také spravedlivější pro všechny zajišťující osoby, neboť zajišťuje rovnoměrné

---

⁴⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 29 Cdo 39/2023.

rozložení odpovědnosti mezi všechny subjekty, které poskytly zajištění téhož dluhu.

Tím se předchází situacím, kdy jeden ze zajišťovatelů nese nepřiměřenou finanční zátěž pouze proto, že plnil jako poslední, a je nucen vymáhat zpět uhrazenou částku výhradně po dlužníkovi, který je s velkou pravděpodobností insolventní.

Tento způsob řešení, tedy aplikace § 1937 odst. 2 ve spojení s § 2027 OZ, přináší systematičtější a férovější přístup k vypořádání nejen mezi ručiteli, ale i mezi ostatními zajišťovacími instituty.

Přijetím pravidel dlužnické solidarity, avšak pouze ve vztahu k výši podílu na dluhu, se eliminuje situace, kdy by poslední osoba, která dluh zajišťuje, nesla větší břemeno než ostatní.

Klíčovou výhodou tohoto přístupu je, že pokud ručitel 1 uhradí celý dluh, vznikne mu pohledávka vůči ostatním ručitelům pouze ve výši jejich odpovídajícího podílu.⁵⁰

To zajišťuje proporcionalitu a zabrání nespravedlivým dopadům na ostatní osoby, které dluh zajistily.

Tento přístup nejenže odpovídá principům spravedlnosti, ale je rovněž konzistentní se záměrem právní úpravy zajišťovacích institutů. Směřuje k tomu, aby byly zachovány zásady proporcionality a rovnoměrného rozložení odpovědnosti mezi všechny subjekty, které se za dluh zajistily.

Pokud by se toto pravidlo aplikovalo i na ostatní zajišťovací subjekty, jako je například zástavní dlužník, vedlo by to k větší právní jistotě a předvídatelnosti právních vztahů.

Dále je nutné zdůraznit, že obdobné řešení lze nalézt i v jiných právních řádech, například v rakouském občanském zákoníku (§ 896 ABGB), kde je zakotven princip proporcionality regresního nároku.

Podobně Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 29 Cdo 39/2023 dovořil možnost aplikace § 2027 OZ i na vztahy mezi avalisty, což potvrzuje, že uvedená zásada může mít širší využití i mimo výslovné znění zákona.⁵¹

Z uvedených důvodů se přiklání k tomuto řešení jako optimálnímu modelu pro současnou právní úpravu.

---

⁵⁰ Hadamčík, L. *Zajištění a utvrzení dluhu* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2024 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/auth/de/251557/MP419Z-2024.04.03-1.mp4> [čas 1:12:00–1:25:00].

⁵¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2023, sp. zn. 29 Cdo 39/2023.

Tento přístup nejenže zajišťuje rovnoměrné a spravedlivé vypořádání mezi zajišťovacími subjekty, ale také chrání jednotlivé zajišťovatele před případnou neúměrnou finanční zátěží.

Uplatnění tohoto modelu by mělo být preferováno v soudní praxi i případných legislativních změnách, aby bylo dosaženo efektivního a předvídatelného systému vypořádání mezi osobami, které zajistily dluh (ať už jakýmkoliv institutem).

9 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo poukázat na to, že vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění shodné pohledávky zůstává jedním z významných, ale doposud ne zcela vyřešených témat českého soukromého práva, neboť se v něm prolínají obecně teoretické otázky s praktickými důsledky pro všechny dotčené subjekty.

Na pozadí rozboru zástavního práva a ručení, zakotvených v občanském zákoníku, vyvstává, že oba instituty sice sdílejí zajišťovací funkci, avšak rozdílným způsobem zasahují do majetkové sféry dlužníka (případně i třetích osob), a zároveň vykazují odlišné mechanismy uspokojení věřitele.

Zástavní právo poskytuje věřiteli právo uspokojit se z výtěžku zastavené věci, zatímco ručení vytváří osobní závazek ručitele, jenž je nucen zaplatit dluh za dlužníka v okamžiku, kdy to dlužník sám neučiní.

V případech, kde je stejným dluhem zatíženo jak ručení, tak zástavní právo třetí osoby, se otevírá otázka, jak budou vzájemné nároky mezi zástavním dlužníkem a ručitelem uspořádány, především tehdy, zaplatí-li dluh některá z těchto osob pouze zčásti.

S ohledem na § 1937 a § 1938 OZ se jeví, že česká právní úprava sice rozeznává možnost subrogace, tedy přechodu věřitelských práv na třetí osobu, která plní dluh, ale nepodává jednoznačnou odpověď na to, zda může dojít k subrogaci i při dílčím splacení dluhu, anebo zda je zapotřebí úplného uhrazení závazku.

Někteří autoři proto prosazují tezi, že se subrogace uplatní už při částečném zaplacení, neboť tím i poměrná část věřitelských práv přechází na osobu, která zajišťuje splnění.

Jiní však poukazují na nepraktičnost takového řešení v okamžiku, kdy by se jedno zástavní právo dělilo mezi několik různých věřitelů s různou mírou uspokojení, což může vést k roztříštění práv a možné nejistotě při jejich výkonu.

Dosavadní praxe nedospěla k jednoznačné dohodě, jak v takovém případě postupovat.

Já se v této práci přikláním k názoru, že lze připustit subrogaci i v případě pouze dílčího plnění, avšak za předpokladu, že budou dodrženy určité postupy a evidence tak, aby se postavení původního věřitele nenařušilo a aby bylo zřejmé, v jakém rozsahu se nový věřitel svých práv může domáhat.

Dalším významným bodem rozboru je otázka aplikace § 2027 občanského zákoníku, který explicitně řeší solidaritu více ručitelů téhož dluhu, ovšem bez ohledu na jiné druhy zajištění.

Toto ustanovení dává věřiteli právo požadovat celé plnění od libovolného ručitele a ručiteli, jenž plnil, současně zaručuje regres proti ostatním.

Pokud se však jedná o situaci, kdy vedle ručitele existuje ještě například zástavní dlužník, jenž ke stejnému dluhu poskytl věcné zajištění, právní úprava není zcela jasná v tom, jak postupovat v případě, kdy je dluh zajištěn i jinými zajišťovacími instituty než je ručení.

Část odborné literatury a některá soudní rozhodnutí naznačují, že by mohlo být na místě přiznat ručiteli právo domáhat se od zástavního dlužníka toho, co sám uhradil za dlužníka, a to právě analogickým postupem, pokud jejich závazky lze považovat za rovnocenné z hlediska odpovědnosti vůči věřiteli.

Druhé řešení však namítá, že zástavní dlužník na rozdíl od ručitele nezasahuje svým osobním majetkem do stejné míry, ale poskytuje konkrétní věc, z níž se věřitel může uspokojit, tudíž by bylo nepatřičné mechanicky aplikovat pravidla o mnohosti ručitelů i na institut věcného zajištění.

V práci bylo zdůrazněno, že řada sporných momentů vyplývá ze samotné podstaty souběhu osobního a věcného zajištění.

Komparace s německou, rakouskou a quebeckou právní úpravou ukázala, že lze nalézt propracovanější přístupy, jež dovolují buď dílčí subrogaci, případně zavádějí princip proporční odpovědnosti několika zajišťovatelů.

Německé BGB klade důraz na ochranu osoby plnící dluh, rakouské ABGB upravuje v § 896 určitou spravedlivou dělbu mezi spoludlužníky, zatímco quebecký občanský zákoník přiznává část práv i při částečném splacení, ale zároveň dbá na ochranu původního věřitele.

V těchto modelech lze nalézt inspiraci, jak se vypořádat s problémem roztržnění zajišťovacích práv mezi několik osob.

Vzhledem k provedené analýze jsem se přiklonil k názoru, že subrogace by při částečném plnění měla být tím lepším řešením, pokud budou výslovně vymezeny mantinely tak, aby se zabránilo záměnám ohledně pořadí a toho, komu přesně náleží zajišťovací práva.

Druhým pilířem je pak důraz na to, aby se ručitel nebo jiný zajišťovatel, který plnil větší část dluhu, nedomáhal po ostatních neúměrných

částek. Analogické použití § 2027 OZ, byť se vztahuje primárně na více ručitelů, by opět bylo, dle mého názoru, lepším řešením.

V takovém případě by se mohl hradící subjekt dovolat pravidel solidarity, aniž by byla popřena odlišná povaha věcného a osobního zajištění.

V závěru je nutno zdůraznit, že přestože zástavní dlužník a ručitel vykonávají podobnou funkci – zvyšují jistotu, že závazek bude splněn –, právní řád jim mnohdy přiznává nestejně nástroje k domáhání se úhrady od samotného dlužníka a také od dalších zajišťujících subjektů.

Celkově lze říci, že diplomová práce upozornila na mnohé detaily a rozpory v současné praxi a poukázala na potřebu důkladného promyšlení, jak a kdy nastává subrogace, jak se řeší dílčí splnění, do jaké míry lze analogicky aplikovat pravidla solidarity i na různorodé typy zajišťovatelů a jak ochránit původního věřitele, aby se mu nekomplikovalo uplatnění jeho práv.

Z hlediska praktického dosahu se problematika vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem netýká jen akademické sféry, ale rovněž klíčových odvětví, jako je bankovníctví, obchod či spotřebitelské vztahy. Nevyjasněnost pravidel může vést k nárůstu soudních sporů i k nejistotě subjektů, které dluh zajišťují.

Současný občanský zákoník sice skýtá základní rámec, avšak neřeší všechny klíčové aspekty dostatečně podrobně.

Závěrem lze říci, že vypořádání mezi zástavním dlužníkem a ručitelem při zajištění stejné pohledávky zasluhuje systematickou pozornost, a to zejména pokud jde o moment a rozsah subrogace a o otázky spojené s analogií pravidel pro více ručitelů uvedenou v § 2027 OZ.

Praxe si žádá jasnější kritéria a důslednější ochranu původního věřitele, ale i spravedlivé rozložení finančního rizika mezi všechny, kdo dluh zabezpečují.

Pokud by v budoucnu došlo k upřesnění této úpravy buď legislativně, nebo skrze judikaturu, odstranily by se tím mnohé pochybnosti a zvýšila se míra předvídatelnosti při zajišťování závazků.

Za předpokladu, že by se současně přijal názor zastávaný v této práci, shodný i s pojetím některých odborných autorů, umožnilo by to dosáhnout jednotnějšího výkladu ohledně subrogace a regresních nároků mezi více zajišťujícími subjekty.

Celkově tak tato práce poukazuje na potřebnost detailnějšího vymezení práv a povinností v případech vícero zajišťovacích subjektů, aby

se zachovalo nejen postavení věřitele, ale také ochrana osob, které splňují dluh za jiného.

Použité zdroje

Seznam literatury

1. Vymazal, L., *Zástavní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019.
2. Richter, T., Sprinz, P. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník. Závazkové právo*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025.
3. Bányaiová, A. § 1938 [Plnění části dluhu třetí osobou]. In: Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)*. Praha: Wolters Kluwer, 2021.
4. Porod, J. § 2027 [Solidarita ručitelů]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024.
5. Porod, J. § 1938 [Částečné plnění třetí osobou]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V., a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024.
6. Polišínská, P. a kolektiv autorů Nejvyššího soudu § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Gaňo, J., Jirsa, J., Zoubek, H. a kol. *Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek XI - Závazky - obecná část (§ 1721-2054)*, CODEXIS publishing, 2018.
7. Šilhán, J. § 2027 [Pluralita ručitelů]. In: Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054)*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014.
8. Melzer, F. *Zástavní a zadržovací právo* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2022 [cit. 27. února 2025]. Dostupné z: https://is.muni.cz/auth/el/law/podzim2022/MP311Zk/um/Zastavni_a_zadrzovaci_pravo.mp4?predmet=1485879
9. Hadamčík, L. *Zajištění a utvrzení dluhu* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2024 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/auth/de/251557/MP419Z-2024.04.03-1.mp4>
10. Melzer, F., Bezoušek, P. *Plnění dluhu třetí osobou* [audiozáznam online]. Judikatura. Spotify, 2023 [cit. 8. března 2025]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/episode/1dTpot8YaCN2nruIO-lwxe0?si=1bbff732e3604664>

Ostatní zdroje

11. Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ze dne 3. února 2012.